

SANT GADGE BABA AMRAVATI UNIVERSITY GAZETTE

Official Publication of Sant Gadge Baba Amravati University

PART – TWO

Thursday, the 15th June, 2017

NOTIFICATION

No. 40/2017

Date : 15 June, 2017

Subject : Implementation of Syllabi of Various Courses / Subjects as per Semester and Credit Grade System in the Faculty of Humanities from the session 2017-2018 and Onwards.

It is notified for general information of all concerned that, the authorities of the University has accepted of Semester & Credit Grade System syllabi of various Courses/ Subjects of B.A. Part-I Semester-I & Semester – II mentioned in column No.2 and which is to be implemented stagewise from the session 2017-2018 and onwards, with appendices as shown in column No.3 of the following table.

TABLE

Sr.No.	Course / Subjects	Appendices of the New Syllabi
1	2	3.
B.A.Part-I Semester – I & II		
1.	English	The Syllabi prescribed for the subject Compulsory English, English Literature, Functional English & Supplementary English which is appended herewith as Appendix-A
2.	Marathi	The Syllabi prescribed for the subject Compulsory Marathi, Marathi Literature, which is appended herewith as Appendix-B
3.	Hindi	The Syllabi prescribed for the subject Compulsory Hindi, Hindi Literature, & Prayojanmulak Hindi which is appended herewith as Appendix-C
4.	Sanskrit	The Syllabi prescribed for the subject Compulsory Sanskrit & Sanskrit Literature, which is appended herewith as Appendix-D
5.	Urdu	The Syllabi prescribed for the subject Compulsory Urdu & Urdu Literature, which is appended herewith as Appendix-E
6.	Persian Literature	The Syllabi prescribed for the subject Persian Literature which is appended herewith as Appendix-F
7.	Pali & Prakrit	The Syllabi prescribed for the subject Compulsory Pali & Prakrit & Pali Literature which is appended herewith as Appendix-G
8.	Music	The Syllabi prescribed for the subject Indian Music which is appended herewith as Appendix-H

Sd/-
Registrar
Sant Gadge Baba Amravati University

Appendix-A

**SYLLABUS
PRESCRIBED FOR
B. A. - Part I EXAMINATION
Semester I
Compulsory English**

TIME : 3 HOURS

MAX MARKS THEORY : 80 MARKS

MAX MARKS INTERNAL ASSESSTMENT : 20 MARKS

Prescribed Textbook : *Blooming Buds* by Board of Editors & published by Orient Blackswan.

UNIT I

PROSE -

1. Education Provides a Solid Foundation - A.P.J Abdul Kalam
2. Love Story - Maneka Gandhi
3. Speech on Indian Independence - Jawaharlal Nehru
4. Film Making - Satyajit Ray

UNIT II

POETRY -

5. In the Bazaar of Hyderabad - Sarojini Naidu
6. She Walks in Beauty - Lord Byron
7. Middle Age - Kamala Das

UNIT III

GRAMMAR -

8. Parts of Speech
9. Tenses

UNIT IV

COMMUNICATION SKILLS -

10. Unseen Passage
11. Letter Writing (Personal & Business Letters)
12. Curriculum Vitae (CV)

UNIT V

MULTIPLE CHOICE QUESTIONS -

Based on the prescribed text Unit I & II only.

INTERNAL ASSESSMENT

i) Viva- Voce

- a) Personal Interview
- b) Seminar

ii) Assignments

- a) Making Introduction
- b) Greeting People
- c) Talking about Family
- d) Describing People, Places & Animals
- e) Expressing Feelings
- f) Inviting, Suggesting, Accepting & Refusing

Recommended Books:

1. Spoken English : A Foundation Course Part 1 (With Audio CD) by Kamlesh Sadanand & Susheela Punitha (Revised Edition) Published by Orient Blackswan.
2. Spoken English : A Foundation Course Part 2 (With Audio CD) by Kamlesh Sadanand & Susheela Punitha (Revised Edition) Published by Orient Blackswan.

Compulsory English

TIME : 3 HOURS

MAX MARKS THEORY : 80 MARKS

MAX MARKS INTERNAL ASSESSMENT: 20 MARKS

MIN PASSING MARKS : 32 MARKS

MIN PASSING MARKS : 08 MARKS

Distribution of Marks

- A) Prose** i) The students will have to answer THREE out of FOUR short answer questions of 2 marks each. = 6 Marks
ii) The students will have to answer TWO out of FOUR long answer questions of 5 marks each. = 10 Marks
- B) Poetry** i) The students will have to answer TWO out of THREE short answer questions of 3 marks each. = 6 Marks
ii) The students will have to answer TWO out of THREE long answer questions of 5 marks each. = 10 Marks

- C) **Grammar** : Prescribed Text Blooming Buds by Board of Editors & published by Orient Blackswan
i) Parts of Speech = 10 Marks
ii) Tenses = 6 Marks

D) Communication Skills :

- i) Unseen passage = 6 Marks
ii) Letter Writing : The students will have to answer ONE out of TWO Letters = 5 Marks
iii) Curriculum Vitae (CV) : The students will have to answer ONE out of TWO CV = 5 Marks

E) Multiple Choice Questions (MCQ)

Based on Unit I & II : The students will have to answer SIXTEEN out of SIXTEEN MCQ's = 16 Marks

F) Internal Assessment

- i) Viva- Voce = 10 Marks**
a) Personal Interview = 5 Marks
b) Seminar = 5 Marks
ii) Assignments = 10 Marks
a) Making Introduction
b) Greeting People
c) Talking about Family
d) Describing People, Places & Animals
e) Expressing Feelings
f) Inviting, Suggesting, Accepting & Refusing

Note :

1. The teachers are expected to impart formal training in Grammar Composition, Making Introduction, Greeting People, Talking about Family, Describing People, Places & Animals, Expressing Feelings, Inviting, Suggesting, Accepting & Refusing, Reading & Oral Skills in the tutorial classes.
2. Internal examiner shall interview an examiner to test his or her spoken skills.
3. There shall be separate passing for theory & Internal Assessment Examination.

**SYLLABUS
PRESCRIBED FOR
B. A. – Part I EXAMINATION
Semester II
Compulsory English**

TIME : 3 HOURS

MAX MARKS THEORY : 80 MARKS

MAX MARKS INTERNAL ASSESTMENT : 20 MARKS

Prescribed Textbook : Blooming Buds by Board of Editors & published by Orient Blackswan.

UNIT I

PROSE –

1. Appro JRD - Sudha Murthy
2. Packing - Jerome K. Jerome
3. How I became a Public Speaker – G. B. Shaw
4. Values in Life - Rudyard Kipling

UNIT II

POETRY –

5. Money Madness - D.H Lawrence
6. No men are foreign - James Kirkup
7. Another's sorrow - William Blake

UNIT III

GRAMMAR –

8. Subject, Verb, Agreement
9. Verbs : Forms of to be, do, have and model auxiliaries

UNIT IV

COMMUNICATION SKILLS –

- 10 . Story building
- 11 . E-Communication : E-Mail, Fax
- 12 . Notices / Agenda / Minutes

UNIT V

MULTIPLE CHOICE QUESTIONS –

Based on the prescribed text Unit I & II only.

F) Internal Assessment

i) Viva- Voce

a) Reading Skills (Reading aloud – Individual of a passage of about 100 words from the prescribed text)

b) Group Discussion

ii) Assignments

a) Asking for & Giving Information

b) Giving Directions

c) Making Request

d) Making Offers

e) Getting & Giving Permissions

f) Talking about Past Events

Recommended Books:

1. Spoken English : A Foundation Course Part 1 (With Audio CD) by Kamlesh Sadanand & Susheela Punitha (Revised Edition) Published by Orient Blackswan.

2. Spoken English : A Foundation Course Part 2 (With Audio CD) by Kamlesh Sadanand & Susheela Punitha (Revised Edition) Published by Orient Blackswan.

Compulsory English

TIME : 3 HOURS

MAX MARKS THEORY : 80 MARKS

MAX MARKS INTERNAL ASSESSMENT: 20 MARKS

MIN PASSING MARKS : 32 MARKS

MIN PASSING MARKS : 08 MARKS

Distribution of Marks

A) Prose i) The students will have to answer THREE out of FOUR short answer questions of 2 marks each. = 6 Marks

ii) The students will have to answer TWO out of FOUR long answer questions of 5 marks each. = 10 Mark

B) Poetry i) The students will have to answer TWO out of THREE short answer questions of 3 marks each. = 6 Marks

ii) The students will have to answer TWO out of THREE long answer questions of 5 marks each. = 10 Marks

C) Grammar : Prescribed Text Blooming Buds by Board of Editors & published by Orient Blackswan

i) Subject, Verb, Agreement = 10 Marks

ii) Verbs : Forms of to be, do, have and model auxiliaries = 6 Marks

D) Communication Skills :

i) Story Building = 6 Marks

ii) . E-Communication : E-Mail, Fax : The students will have to answer ONE out of TWO = 5 Marks

iii) Notices / Agenda / Minutes : The students will have to answer ONE out of TWO = 5 Marks

E) Multiple Choice Questions (MCQ)

Based on Unit I & II : The students will have to answer SIXTEEN out of SIXTEEN MCQ's = 16 Marks

F) Internal Assessment

i) Viva- Voce

= 10 Marks

a) Reading Skills (Reading aloud – Individual of a passage of about 100 words from the prescribed text) = 5 Marks

b) Group Discussion = 5 Marks

ii) Assignments = 10 Marks

a) Asking for & Giving Information

b) Giving Directions

c) Making Request

d) Making Offers

e) Getting & Giving Permissions

f) Talking about Past Events

Note :

1. The teachers are expected to impart formal training in Grammar Composition, Asking for & Giving Information Giving Directions, Making Request, Making Offers, Getting & Giving Permissions, Talking about Past Events, Reading & Oral Skills in the tutorial classes.

2. There shall be a batch of 10 Examinees at a time for Group Discussion.
The Examiner shall supervise & evaluate each participant examinee on the basis of his or her initiative, confidence, pronunciation, fluency, Logical Argument, Appropriate Vocabulary, Timely Response & Understanding of the topic.
3. Internal examiner shall interview an examiner to test his or her spoken skills.
4. There shall be separate passing for theory & Internal Assessment Examination.

**SYLLABUS
PRESCRIBED FOR
B. A. - Part I EXAMINATION
Semester I
English Literature**

TIME : 3 HOURS

MAX MARKS THEORY : 80 MARKS

MAX MARKS INTERNAL ASSESSTMENT: 20 MARKS

UNIT I

Text Prescribed : A Background to the study of English Literature by B.Prasad.

Chapters Prescribed :

- Chapter – I Subjective & Objective
Chapter – II Poetic Forms (All)
Chapter – III Stanza Forms (All)

UNIT II

Prescribed Text : Lovely Woods by Board of Editors & published by Orient Blackswan.

POETRY :

The following Poems are prescribed :

1. Upagupta – Rabindranath Tagore
2. After Apple –Picking - Robert Frost
3. The Chimney Sweeper - William Blake
4. Dover Beach - Matthew Arnold
5. A prayer for my Daughter - W.B Yeats

UNIT III

Prescribed Text : Lovely Woods by Board of Editors & published by Orient Blackswan.

A) Introduction to the Literary Terms -I

Following Literary Terms are prescribed :

1. Allegory	9. Folklore
2. Dramatic Monologue	10. Irony
3. Blank Verse	11. Tragedy
4. Comedy	12. Parody
5. Conceit	13. Diction
6. Style	14. Poetic Justice
7. Plot	15. Pathos
8. Setting	16. Free Verse

B) Introduction to Literary Theory - I

Following Literary Theories are prescribed :

1. Rasa Theory
2. New Criticism
3. Existentialism

UNIT IV

Prescribed Text : Lovely Woods by Board of Editors & published by Orient Blackswan

ONE ACT PLAY :

The following One Act Plays are prescribed :

1. The Proposal - Anton Chekhov
2. While the auto waits - O. Henry

UNIT- V

MULTIPLE CHOICE QUESTIONS -

Based on Unit I, II, III & IV.

English Literature

TIME : 3 HOURS

MAX MARKS THEORY : 80 MARKS

MIN PASSING MARKS : 32 MARKS

MAX MARKS INTERNAL ASSESSMENT: 20 MARKS

MIN PASSING MARKS : 08 MARKS

Distribution of Marks

Unit I : A Background to the study of English Literature

i) The students will have to answer FOUR out of SIX questions in 200 words each questions.

(Each carries FOUR marks) = 16 Marks

Unit II : Poetry

i) The students will have to answer ONE out of THREE long answer questions of 8 marks = 8 Marks

ii) The students will have to attempt TWO out of FOUR passages for explanation with reference to the context (Each carries FOUR marks) = 8 Marks

Unit III :

A) Introduction to Literary Terms

The students will have to answer THREE out of FIVE Literary Terms

(Each carries THREE marks) = 9 Marks

B) Introduction to Literary Theory

The students will have to answer ONE out of TWO Literary Theories

= 7 Marks

Unit IV : ONE ACT PLAY

The students will have to answer TWO out of THREE long answer questions.

(Each carries EIGHT marks) = 16 Marks

Unit V : Multiple Choice Questions (MCQ)

The students will have to answer SIXTEEN MCQ's

(Each carries ONE mark) = 16 Marks

Internal Assessment

i) Viva- Voce

= 10 Marks

ii) Assignments (Assignments based on prescribed syllabus)

= 10 Marks

**SYLLABUS
PRESCRIBED FOR
B. A. - Part I EXAMINATION
Semester II
English Literature**

TIME : 3 HOURS

MAX MARKS THEORY : 80 MARKS

MAX MARKS INTERNAL ASSESMENT: 20 MARKS

UNIT I

Text Prescribed : A Background to the study of English Literature by B.Prasad.

Chapter Prescribed :

CHAPTER IV: Schools and Movements

Following School & Movements are prescribed :

- The Metaphysical School of Poets
- The Classical Movement
- The Romantic Revival
- The Pre Raphaelites
- The Poet of the 1st World War
- The Poet of the 2nd World War

UNIT II

Prescribed Text : Lovely Woods by Board of Editors & published by Orient Blackswan.

POETRY :

The following Poems are prescribed :

1. The Pulley - George Herbert
2. The World is too much with us - William Wordsworth
3. Ode To Solitude - Alexander Pope
4. Father Returning Home - Dilip Chitre
5. Ozymandius - P.B Shelley

UNIT III

Prescribed Text : Lovely Woods by Board of Editors & published by Orient Blackswan.

A) Introduction to the Literary Terms - II

Following Literary Terms are prescribed :

1. Chorus
2. Prologue
3. Epilogue
4. Genre
5. Pastoral
6. Paradox
7. Melodrama
8. Imagery
25. Humour
26. Gothic Novel
27. Rhyme
28. Rhythm
29. Cadence
30. Caesura
31. Stress
32. Intonation

B) Introduction to Literary Theory

Following Literary Theories are prescribed :

1. Reader Response Theory
2. Orientalism
3. Cultural Studies

UNIT IV

Prescribed Text : Lovely Woods by Board of Editors & published by Orient Blackswan.

ONE ACT PLAY :

The following One Act Plays are prescribed :

1. Riders to the Sea - J.M Synge
2. The Dear Departed - Stanley Houghton

UNIT -V

MULTIPLE CHOICE QUESTIONS -

Based on Unit I, II, III & IV.

English Literature

TIME : 3 HOURS

MAX MARKS THEORY : 80 MARKS

MIN PASSING MARKS : 32 MARKS

MAX MARKS INTERNAL ASSESSMENT: 20 MARKS

MIN PASSING MARKS : 08 MARKS

Distribution of Marks

Unit I : A Background to the study of English Literature

i) The students will have to answer FOUR out of SIX questions in 200 words each questions.

(Each carries FOUR marks)

= 16 Marks

Unit II : Poetry

i) The students will have to answer ONE out of THREE long answer questions of 8 marks = 8 Marks

ii) The students will have to attempt TWO out of FOUR passages for explanation with reference to the context (Each carries FOUR marks) = 8 Marks

Unit III :

A) Introduction to Literary Terms-II

The students will have to answer THREE out of FIVE Literary Terms

(Each carries THREE marks)

= 9 Marks

B) Introduction to Literary Theory- II

The students will have to answer ONE out of TWO Literary Theories

= 7 Marks

Unit IV : ONE ACT PLAY

The students will have to answer TWO out of THREE long answer questions.

(Each carries EIGHT marks)

= 16 Marks

Unit V : Multiple Choice Questions (MCQ)

The students will have to answer SIXTEEN MCQ's

(Each carries ONE mark)

= 16 Marks

Internal Assessment

i) Viva- Voce

= 10 Marks

ii) Assignments (Assignments based on prescribed syllabus)

= 10 Marks

SYLLABUS PRESCRIBED FOR B.A. PART-I EXAMINATION

FUNCTIONAL ENGLISH

(OPTIONAL SUBJECT)

SEMESTER - I

Theory - 50 Marks

Practical – 30 Marks

Internal - 20 Marks

Work-load : 4 lectures and 2 Practicals per week (for batch of 10 students)

UNIT - I : Phonetics I

OBJECTIVES

1. To familiarise the learners with the functioning of English sounds through listening
2. To enable the learners to achieve accuracy in oral production by encouraging the use of a dictionary of pronunciations.
3. To enable the learners to achieve an optimum level of intelligibility and fluency in speech.

Course content :

Theory :

1. Linguistics and phonetics
2. Phonetics and Phonology
3. The Air-stream Mechanisms
4. The Organs of Speech

PRACTICALS : Intensive drilling in phonetic skills.

Books Recommended :

- 1) A Textbook of English phonetics for Indian students
By. T. Balasubramaniam (Macmillan)
- 2) An Introduction to the pronunciation of English
By. A.C. Gimson (ELBS)
- 3) A History of English Language and Elements of Phonetics.
By.Lalitha Ramamurthi (Macmillan)
- 4) Spoken English R.K.Bansal and J.B.Harrison (O.L)

UNIT - II : Phonetics II

1. The classification and description of speech sounds : Consonants
2. Consonant clusters in English.
3. The classification and description of speech sounds : a) Vowels - Pure Vowels
b) Diphthongs

PRACTICALS : Intensive drilling in phonetic skills.

Books Recommended :

- 1) A Textbook of English phonetics for Indian students
By. T. Balasubramaniam (Macmillan)
- 2) An Introduction to the pronunciation of English
By. A.C. Gimson (ELBS)
- 3) A History of English Language and Elements of Phonetics.
By.Lalitha Ramamurthi (Macmillan)
- 4) Spoken English R.K.Bansal and J.B.Harrison (O.L)

UNIT - III : Grammar

1. Parts of speech.
2. Nouns - a) Classes and gender
b) Number and case
3. Adjectives
4. Use of Articles.
5. Pronouns - Personal, Reflexive and Emphatic, Demonstrative, Indefinite, Interrogative, Distributive and Reciprocal relative.

Books Recommended :

- 1) Contemporary English Grammar structures and Composition David Green (Macmillan)
- 2) Macmillan Foundation English
- 3) Success with Grammar and Composition K.R.Narayana Swami (O.L.)
- 4) Basic English Usage M.Swan (OUP)
- 5) Macmillan Grammar, A Handbook E.A.Augustine K.V.Joseph (M)

UNIT - IV : Remedial Grammar

1. Preposition
2. Reported Speech
3. Words with more than one grammatical function and meaning.
4. Synonyms and Antonyms.
5. One word for a group of words

Books Recommended :

- 1) A Remedial English Grammar for Foreign students. F.T.Wood (Macmillan)
- 2) Creative English for Communication N.Krishnaswamy & T Sriraman (Macmillan)
- 3) Macmillan Foundation English R.K.Dwivedi & A Kumar (Macmillan)
- 4) Contemporary English Grammar structures and Composition . David Green (Macmillan)
- 5) Learners English Grammar and Composition. N.D.V.Prasad (S.Chand)

UNIT - V

Multiple choice questions (MCQs) based on Unit I,II, III & IV

INTERNAL ASSESSMENT

- i) Reading –
- ii) Assignment-

PRACTICAL

SYLLABUS PRESCRIBED FOR B.A. PART-I EXAMINATION

FUNCTIONAL ENGLISH

SEMESTER - II

Theory - 50 Marks

Practical – 30 Marks

Internal - 20 Marks

OBJECTIVES

1. To familiarise the learners with the functioning of English sounds through listening
2. To enable the learners to achieve accuracy in oral production by encouraging the use of a dictionary of pronunciations.
3. To enable the learners to achieve an optimum level of intelligibility and fluency in speech.

Course content :

Theory :

UNIT - I : Applied Phonetics I

1. Phonetic Transcription of words and International Symbols.
2. The Syllable
3. Assimilation.
4. Elision.

PRACTICALS : Practice in Phonetic Transcription of words, speaking and listening.

Books Recommended :

1. A Text Book of English Phonetics for Indian students. By T Balasubramanim (Macmillan)
2. English Phonetics for Indian students. (A Work Book By T Balasubramanim (Macmillan)
3. Better English pronunciation By.T.D.O. Connor (OUP)
4. Advanced Learners Dictionary (Fifth Edition OUP 1996) BY. Hornby A.S.
5. Exercises in spoken English CIEFL
6. Living English Speech By.Standard Allen (O.L.)
7. Course in spoken English CIEFL Hyderabad. (A set of 21 cassettes)

UNIT - II : Applied Phonetics II

1. Phonetic Transcription of sentences.
2. Word Accent
3. Accent and Rhythm in connected speech.

PRACTICALS: Practice in Phonetic Transcription of sentences, speaking and listening tasks, using a dictionary.

Books Recommended :

1. A Text Book of English Phonetics for Indian students. By T Balasubramanim (Macmillan)
2. English Phonetics for Indian students. (A Work Book By T Balasubramanim (Macmillan)
3. Better English pronunciation By.T.D.O. Connor (OUP)
4. Advanced Learners Dictionary (Fifth Edition OUP 1996) BY. Hornby A.S.
5. Exercises in spoken English CIEFL
6. Living English Speech By.Standard Allen (O.L.)
7. Course in spoken English CIEFL Hyderabad. (A set of 21 cassettes)

UNIT - III : Grammar

1. Verbs - a) Transitive and Intransitive.
b) Regular and irregular.
c) Finite and Non-finite
d) Linking Verbs.
2. Tenses
3. Auxiliaries - Model Auxiliaries.
4. Word formation. - a) Use of prefixes.
b) Use of suffixes
c) Compound words.
5. Framing Questions - Question forms and Question tags.

Books Recommended :

- 1) Contemporary English Grammar structures and Composition David Green (Macmillan)
- 2) Macmillan Foundation English
- 3) Success with Grammar and Composition K.R.Narayana Swami (O.L.)
- 4) Basic English Usage M.Swan (OUP)
- 5) Macmillan Grammar, A Handbook E.A.Augustine K.V.Joseph (M)

UNIT - IV : Remedial Grammar

1. Transformation of sentences.
2. Common Errors in English.
3. Courtesy words.
4. Greetings and Salutations.
5. The use of correlatives who and whom, much and many, still and yet, so that and so as.

Books Recommended :

- 1) A Remedial English Grammar for Foreign students. F.T.Wood (Macmillan)
- 2) Creative English for Communication N.Krishnaswamy & T Sriraman (Macmillan)
- 3) Macmillan Foundation English R.K.Dwivedi & A Kumar (Macmillan)
- 4) Contemporary English Grammar structures and Composition . David Green (Macmillan)
- 5) Learners English Grammar and Composition. N.D.V.Prasad (S.Chand)

UNIT - V

Multiple choice questions (MCQs) based on Unit I,II, III & IV

INTERNAL ASSESSMENT

- i) Viva-voce –
- ii) Assignment-

PRACTICAL

**B.A. PART-I EXAMINATION
FUNCTIONAL ENGLISH**

SEMESTER - I

(Distribution of Marks)

Time : 3 Hrs.

Theory - 50 Marks

Min.Passing Marks -20

Internal - 20 Marks

Min.Passing Marks -08

Practical -30 Marks

Min.Passing Marks -12

UNIT - I :Phonetics I

1. The examinees shall have to attempt any TWO out of FOUR answer question of FIVE Marks each 2x5= 10 Marks

UNIT - II : Phonetics II

2. The examinees shall have to attempt any TWO out of FOUR answer question of FIVE Marks each 2x5= 10 Marks

UNIT - III : Grammar

3. The examinees shall have to attempt TEN question on Grammatical exercises (one mark each) 10x1= 10 Marks

UNIT - IV : Remedial Grammar

4. The examinees shall have to attempt TEN question on Grammatical exercises (one mark each) 10x1= 10 Marks

5. **UNIT - V** **10 Marks**
Multiple choice questions (MCQs) based on Unit I,II, III & IV

INTERNAL ASSESSMENT

20 Marks

- i) Loud Reading (pronunciation, accent, intonation etc.) 10 Marks
- ii) Assignment on Linguistics topics (Language varieties, language & culture related topics, influence of mother tongue, etc.) 10 Marks

PRACTICAL

30 Marks

**B.A. PART-I EXAMINATION
FUNCTIONAL ENGLISH**

SEMESTER - II

((Distribution of Marks)

Time : 3 Hrs.

Theory - 50 Marks

Min.Passing Marks -20

Internal - 20 Marks

Min.Passing Marks -08

Practical -30 Marks

Min.Passing Marks -12

UNIT - I : Applied Phonetics I

1. The examinees shall have to attempt any TWO out of FOUR answer question of FIVE Marks each 2x5= 10 Marks

UNIT - II : Applied Phonetics II

2. The examinees shall have to attempt any TWO out of FOUR answer question of FIVE Marks each 2x5= 10Marks

UNIT - III : Grammar

3. The examinees shall have to attempt TEN question on Grammatical exercises (one mark each) 10x1= 10 Marks

UNIT - IV : Remedial Grammar

4. The examinees shall have to attempt TEN question on Grammatical exercises (one mark each) 10x1= 10 Marks

5. **UNIT - V** 10 Marks

Multiple choice questions (MCQs) based on Unit-I,II III & IV

INTERNAL ASSESSMENT 20 Marks

- i) Viva-voce (To test the examinee's ability to present himself / herself and to converse in English) – 10 Marks
ii) Assignment on Linguistics topics (Language varieties, language & culture related topics, influence of mother tongue, etc.) 10 Marks

PRACTICAL 30 Marks

SYLLABUS PRESCRIBED FOR B.A. PART-I EXAMINATION

SUPPLEMENTARY ENGLISH

SEMESTER - I

Theory - 80 Marks

Internal - 20 Marks

UNIT - I : Prose

Prescribed Text Book - '**Understanding Literature**' - Editors - M.A. Yadugiri
Barbara Naidu

(Prescribed lessons - 1, 2, 3, & 4.)

UNIT - II : Poetry

Prescribed Text Book - '**Understanding Literature**' - Editors - M.A. Yadugiri
Barbara Naidu

(Prescribed Poems - 1, 2, 3, & 4.)

UNIT - III : Novel

Prescribed Novel - '**Time Machine**' - H.G. Wells (Abridged version)

UNIT - IV : Composition

- i) Essay
ii) Precis Writing

UNIT - V

Multiple choice questions (MCQs) based on Unit-I,II & III

INTERNAL ASSESSMENT

1. Viva-voce -
2. Assignment -

SYLLABUS PRESCRIBED FOR B.A. PART-I EXAMINATION

SUPPLEMENTARY ENGLISH

SEMESTER - II

Theory - 80 Marks

Internal - 20 Marks

UNIT - I : Prose

Prescribed Text Book - '**Understanding Literature**' - Editors - M.A. Yadugiri
Barbara Naidu

(Prescribed lessons - 5, 6, 7, & 8.)

UNIT - II : Poetry

Prescribed Text Book - '**Understanding Literature**' - Editors - M.A. Yadugiri
Barbara Naidu

(Prescribed Poems - 5, 6, 7, & 8.)

UNIT - III : Novel

Prescribed Novel - 'Gora - Rabindranath Tagore(Abridged version)

UNIT - IV : Composition

- i) Essay -
- ii) Precis Writing -

UNIT - V

Multiple choice questions (MCQs) based on Unit-I,II & III

INTERNAL ASSESSMENT

1. Viva-voce -
2. Assignment -

**B.A. PART-I EXAMINATION
SUPPLEMENTARY ENGLISH**

SEMESTER - I

(Distribution of Marks)

Time : 3 Hrs.

Theory - 80 Marks

Min Passing Marks : 32

Internal - 20 Marks

Min Passing Marks : 08

UNIT - I : Prose

1. The examinees shall have to attempt any TWO out of FOUR long answer question of EIGHT Marks each from the prescribed prose. 2x8= 16 Marks

UNIT - II : Poetry

- 2.A The examinees shall have to attempt any ONE out of THREE long answer question of EIGHT Marks from the prescribed poems 1x8= 8 Marks

- 2.B The examinees shall have to attempt any TWO out of FOUR short answer question of FOUR Marks from the prescribed poems 2x4= 8 Marks

UNIT - III : Novel

- 3.A The examinees shall have to attempt any TWO out of THREE long answer question of EIGHT Marks from the prescribed Novel 2x8= 16 Marks

4. **UNIT - IV : Composition** 16 Marks

- i) The examinees will have to write a general essay of about 300 words on any one out of five topics given. 10 Marks

- ii) The examinees will have to write a precis of a passage of about 150 words. 06 Marks

5 UNIT - V

Multiple choice questions (MCQs) based on Unit-I,II & III (16x1)= 16 Marks

INTERNAL ASSESSMENT 20 Marks

1. Reading Skills - 05 Marks
2. Presentation on a topic – 05 Marks
3. Submission of Assignments on critical analysis of unseen literary piece (Prose) - 10 Marks

**B.A. PART-I EXAMINATION
SUPPLEMENTARY ENGLISH**

SEMESTER - II

(Distribution of Marks)

Time : 3 Hrs.

Theory - 80 Marks

Min Passing Marks : 32

Internal - 20 Marks

Min Passing Marks : 08

UNIT - I : Prose

1. The examinees shall have to attempt any TWO out of FOUR long answer question of EIGHT Marks each from the prescribed prose section. 2x8= 16 Marks

UNIT - II : Poetry

- 2.A The examinees shall have to attempt any ONE out of THREE long answer question of EIGHT Marks from the prescribed poems 1x8= 8 Marks

2.B The examinees shall have to attempt any TWO out of FOUR short answer question of FOUR Marks from the prescribed poems 2x4= 8 Marks

UNIT - III : Novel

3.A The examinees shall have to attempt any TWO out of THREE long answer question of EIGHT Marks from the prescribed Novel 2x8= 16 Marks

4. UNIT - IV : Composition 16 Marks

iii) The examinees will have to write a general essay of about 300 words on any one out of five topics given. 10 Marks

iv) The examinees will have to write a precis of a passage of about 150 words. 06 Marks

5 UNIT - V

Multiple choice questions (MCQs) based on Unit-I,II & III (16x1) = 16 Marks

INTERNAL ASSESSMENT 20 Marks

1. Group Discussion on the topics from prescribed texts/poems- 05 Marks
2. Poetry Recitation (Poem of student's choice, Seen or Unseen)-05 Marks
3. Submission of Assignments on critical analysis of unseen literary piece (Poem) - 10 Marks

*****

Appendix-B

बी. ए. भाग - १ मराठी (आवश्यक)
सत्र १ ले

॥ गुण विभागणी ॥

एकूण गुण - १००
लेखी गुण - ८०
अंतर्गत मूल्यमापन - २०
वेळ - ३ तास

अभ्यासक्रमासाठी नेमलेले पाठ्यपुस्तक -- 'मृदगंध' भाग १ (विभाग 'अ', 'ब', आणि 'क' साठी)

विभाग - अ	वैचारिक	--	१६ गुण
विभाग - ब	ललित	--	१६ गुण
विभाग - क	कविता	--	१६ गुण
विभाग - ड	उपयोजित मराठी	--	१६ गुण
	वैचारिक, ललित व कविता या	--	१६ गुण
	विभागांवर वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्न		

विभाग 'अ' व 'ब' यावर प्रत्येकी सोळा गुणांचा एक दीर्घोत्तरी प्रश्न	--	३२ गुण
विभाग 'क' यावर प्रत्येकी आठ गुणांचे दोन लघुत्तरी प्रश्न	--	१६ गुण
विभाग 'ड' मधील उपयोजित मराठीवर प्रत्येकी आठ गुणांचे दोन लघुत्तरी प्रश्न	--	१६ गुण
वस्तुनिष्ठ प्रश्न - उपरोक्त अभ्यासक्रमातील विभाग 'अ', 'ब' आणि 'क' यावर	--	१६ गुण
आधारित वस्तुनिष्ठ स्वरूपाचे एकूण १६ बहुपर्यायी प्रश्न		
विचारले जातील. प्रत्येक प्रश्नास एक गुण याप्रमाणे हा		
प्रश्न १६ गुणांचा असेल.		

विभाग 'ड' साठी संदर्भग्रंथ म्हणून 'उपयोजित मराठी' संपादक - केतकी मोडक व इतर, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे हा ग्रंथ असेल. या ग्रंथातील प्रकरण १५ वे 'लेखनविषयक नियम' व प्रकरण १६ वे 'मुद्रितशोधन' या प्रकरणांवर प्रत्येकी ०८ गुणांचा एक लघुत्तरी प्रश्न विचारण्यात येईल.

अंतर्गत मूल्यमापन : एकूण २० गुणांची अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा राहिल.

- गुण विभागणी :
- १) गृहपाठ -- १० गुण
- २) मौखिक परीक्षा -- १० गुण

लेखी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन या दोन्ही परीक्षांमध्ये स्वतंत्रपणे उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहिल. त्यासाठी किमान गुण खालीलप्रमाणे आवश्यक असतील.

- लेखी परीक्षा -- ८० पैकी ३२ गुण आवश्यक
- अंतर्गत मूल्यमापन -- २० पैकी ०८ गुण आवश्यक

- सूचना : १) गृहपाठ हा पाठ्यपुस्तकांव्यतिरिक्त अन्य कोणत्याही भाषिक व वाङ्.मयीन कौशल्य विकसित करणाऱ्या विषयावर असावा.
- २) मौखिक परीक्षा ही गृहपाठावर आधारित असेल.

बी. ए. भाग - १ मराठी (आवश्यक)
सत्र २ रे

॥ गुण विभागणी ॥

एकूण गुण - १००
लेखी गुण - ८०
अंतर्गत मूल्यमापन - २०
वेळ - ३ तास

अभ्यासक्रमासाठी नेमलेले पाठ्यपुस्तक		--	'मृदगंध' भाग १ (विभाग 'अ', 'ब', आणि 'क' साठी)
विभाग - अ	वैचारिक	--	१६ गुण
विभाग - ब	ललित	--	१६ गुण
विभाग - क	कविता	--	१६ गुण
विभाग - ड	उपयोजित मराठी	--	१६ गुण
	वैचारिक, ललित व कविता या	--	१६ गुण
	विभागांवर वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्न		

विभाग 'अ' व 'ब' यावर प्रत्येकी सोळा गुणांचा एक दीर्घोत्तरी प्रश्न	--	३२ गुण
विभाग 'क' यावर प्रत्येकी आठ गुणांचे दोन लघुत्तरी प्रश्न	--	१६ गुण
विभाग 'ड' मधील उपयोजित मराठीवर प्रत्येकी आठ गुणांचे दोन लघुत्तरी प्रश्न	--	१६ गुण
वस्तुनिष्ठ प्रश्न - उपरोक्त अभ्यासक्रमातील विभाग 'अ', 'ब' आणि 'क' यावर	--	१६ गुण
आधारित वस्तुनिष्ठ स्वरूपाचे एकूण १६ बहुपर्यायी प्रश्न		
विचारले जातील. प्रत्येक प्रश्नास एक गुण याप्रमाणे हा		
प्रश्न १६ गुणांचा असेल.		

विभाग 'ड' साठी संदर्भग्रंथ म्हणून 'उपयोजित मराठी' संपादक - केतकी मोडक व इतर, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे हा ग्रंथ असेल. या ग्रंथातील प्रकरण ३ रे 'कार्यालयीन पत्रव्यवहार' व प्रकरण ४ थे 'स्व-परिचयपत्र व नोकरीसाठी अर्जलेखन' या प्रकरणांवर प्रत्येकी ०८ गुणांचा एक लघुत्तरी प्रश्न विचारण्यात येईल.

अंतर्गत मूल्यमापन : एकूण २० गुणांची अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा राहिल.

- गुण विभागणी :
- १) गृहपाठ — १० गुण
- २) मौखिक परीक्षा — १० गुण

लेखी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन या दोन्ही परीक्षांमध्ये स्वतंत्रपणे उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहिल. त्यासाठी किमान गुण खालीलप्रमाणे आवश्यक असतील.

- लेखी परीक्षा — ८० पैकी ३२ गुण आवश्यक
- अंतर्गत मूल्यमापन — २० पैकी ०८ गुण आवश्यक

- सूचना : १) गृहपाठ हा पाठ्यपुस्तकांव्यतिरिक्त अन्य कोणत्याही भाषिक व वाङ्मयीन कौशल्य विकसित करणाऱ्या विषयावर असावा.
- २) मौखिक परीक्षा ही गृहपाठावर आधारित असेल.

संपादित ग्रंथ - 'मृदगंध' भाग १

बी. ए. भाग १ - मराठी (आवश्यक)

सत्र - १

विभाग अ) वैचारिक

१)	जीवन आणि शिक्षण	विनोबा भावे
२)	ध्येयांची पराकाष्ठा	साने गुरुजी
३)	चालाल तर वाचाल	अभय बंग

विभाग ब) ललित

१)	आंगण	मधुकर केचे
२)	अन्वरशा फकीर	डॉ. मधुकर वाकोडे
३)	इर्जिक	अरुण जाखडे

विभाग क) कविता

१)	संतवाणी	अ) ज्ञानेश्वर ब) सावता माळी
२)	स्फूर्ति	केशवसत
३)	या झोपडीत माझ्या	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज
४)	आत्ता	नामदेव ढसाळ
५)	शेतकरी राजा	शंकर बडे
६)	भंगार	अजीम नवाज राही

विभाग ड) व्यावहारिक मराठी

१)	लेखनविषयक नियम	संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण १५ वे	संपा. केतकी मोडक व इतर, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
२)	मुद्रितशोधन	संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण १६ वे	

बी. ए. भाग १ मराठी (आवश्यक)

सत्र २

विभाग अ) वैचारिक

१)	तरुणांनो ! निर्भय बना, शूर बना	स्वामी विवेकानंद
२)	वैज्ञानिक दृष्टिकोन	नरेंद्र दाभोलकर
३)	स्त्री शुद्रांचा राजा छत्रपती शिवराय	चंद्रशेखर शिखरे

विभाग ब) ललित

१)	हत्तीचा दृष्टांत	केशिराज बास
२)	अल्पभूधारक	बाबाराव मुसळे
३)	वसंतवेणा	मीनल येवले

विभाग क) कविता

१)	संतवाणी	अ) नामदेव ब) जनाबाई
२)	तयास मानव म्हणावे का?	सावित्रीबाई फुले
३)	चाफा	बी
४)	गेले तुटून पंख	शिवा राऊत
५)	योद्धा	मलिका अमर शेख
६)	माय	स.ग.पाचपोळ

विभाग ड) व्यावहारिक मराठी

१)	कार्यालयीन पत्रव्यवहार	संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण ३ रे	संपा. केतकी मोडक व इतर, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
२)	स्व-परिचयपत्र व नोकरीसाठी अर्जलेखन	संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण ४ रे	

बी.ए.भाग-१ मराठी वाङ्मय

सत्र १ ले

॥ गुण विभागणी ॥

एकूण गुण - १००

लेखी गुण - ८०

अंतर्गत मूल्यमापन - २०

वेळ - ३ तास

अभ्यासक्रमासाठी नेमलेले ग्रंथ -

- १) कादंबरी - तहान- लेखक सदानंद देशमुख, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे
२) अर्वाचीन मराठी कविता (संपादित) या ग्रंथातील क्रमांक एक ते सात हे कवी पहिल्या सत्रासाठी असतील.

अ) कादंबरी - तहान ४८ गुण

ब) कविता - अर्वाचीन मराठी कविता (संपादित) ३२ गुण

८० गुण

प्रश्ननिहाय गुण विभागणी

प्रश्न - १ संदर्भासह स्पष्टीकरण - १६ गुण

- कादंबरीवर प्रत्येकी चार गुणांचे दोन संदर्भ विचारले जातील.
- अर्वाचीन मराठी कवितावर प्रत्येकी चार गुणांचे दोन संदर्भ विचारले जातील.

प्रश्न - २ तहान कादंबरीवर एक दीर्घांतरी प्रश्न विचारला जाईल. - १६ गुण

प्रश्न - ३ तहान या कादंबरीवर प्रत्येकी आठ गुणांचे दोन लघुतरी प्रश्न विचारले जातील. - १६ गुण

प्रश्न - ४ अर्वाचीन मराठी कवितावर प्रत्येकी आठ गुणांचे दोन लघुतरी प्रश्न विचारले जातील. - १६ गुण

प्रश्न - ५ वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्न - १६ गुण

(उपरोक्त कादंबरी व कविता यावर आधारित प्रत्येकी एक गुण असे १६ वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्न असतील.)

अंतर्गत मूल्यमापन :

एकूण २० गुणांची अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा राहिल त्याची गुण विभागणी खालीलप्रमाणे

- १) गृहपाठ — १० गुण
२) मौखिक परीक्षा — १० गुण

लेखी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन या दोन्ही परीक्षांमध्ये स्वतंत्रपणे उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहिल. त्यासाठी किमान गुण खालीलप्रमाणे आवश्यक असतील.

- लेखी परीक्षा — ८० पैकी ३२ गुण आवश्यक
- अंतर्गत मूल्यमापन — २० पैकी ०८ गुण आवश्यक

- सूचना :** १) गृहपाठ हा पाठ्यपुस्तकांव्यतिरिक्त अन्य कोणत्याही साहित्यिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, समाज वास्तव वा समस्यांवर आधारित असावा. यामध्ये परिसरातील साहित्यिकाची मुलाखत घेऊन त्याचे शब्दांकन करणे, परिसरातील लोककलांची माहिती व विशेष नोंदवणे, परिसरातील म्हणी-वाकप्रचार यांचे संकलन करून विशेष नोंदवणे, लोकगीते, लोककथा यांचे संकलन करणे. ग्रामीण साहित्य, दलित साहित्य, स्त्रीवादी साहित्य इ. वर टिपण तयार करणे. परिसरातील वाङ्मयीन चळवळी, परिसराचा सांस्कृतिक वारसा यावर टिपण तयार करणे. परिसराच्या भाषेचे विशेष नोंदवणे. वाङ्मयीन व्यक्तिमत्त्वांचे चित्रण करणे. सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे वृत्तांकन करणे. हस्तलिखिताचे मुद्रितशोधन करणे. लोकसांस्कृतीची माहिती नोंदवणे इ. बाबींचा समावेश असेल.
- २) गृहपाठावर आधारित मौखिक परीक्षा घेण्यात यावी.

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

बी.ए.भाग-१ मराठी वाङ्मय
सत्र २ रे

॥ गुण विभागणी ॥

एकूण गुण — १००
लेखी गुण — ८०
अंतर्गत मूल्यमापन — २०
वेळ - ३ तास

अभ्यासक्रमासाठी नेमलेले ग्रंथ -

- १) नाटक - आई रिटायर होतेय लेखक अशोक पाटोळे, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
२) कविता - अर्वाचीन मराठी कविता (संपादित) या ग्रंथातील क्रमांक आठ ते चौदा हे कवी दुसऱ्या सत्रासाठी असतील.

- अ) नाटक - आई रिटायर होतेय ४८ गुण
ब) कविता - अर्वाचीन मराठी कविता (संपादित) ३२ गुण
-----
८० गुण

प्रश्ननिहाय गुण विभागणी

- प्रश्न — १ संदर्भासह स्पष्टीकरण - १६ गुण
- नाटकावर प्रत्येकी चार गुणांचे दोन संदर्भ विचारले जातील.
  - अर्वाचीन मराठी कवितावर प्रत्येकी चार गुणांचे दोन संदर्भ विचारले जातील.
- प्रश्न — २ 'आई रिटायर होतेय' या नाटकावर एक दीर्घोत्तरी प्रश्न विचारला जाईल. - १६ गुण
- प्रश्न — ३ 'आई रिटायर होतेय' या नाटकावर प्रत्येकी आठ गुणांचे दोन लघुत्तरी प्रश्न विचारले जातील. - १६ गुण
- प्रश्न — ४ अर्वाचीन मराठी कवितावर प्रत्येकी आठ गुणांचे दोन लघुत्तरी प्रश्न विचारले जातील. - १६ गुण
- प्रश्न — ५ वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्न - १६ गुण
(उपरोक्त नाटक व कविता यावर आधारित प्रत्येकी एक गुण असे १६ वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्न असतील.)

अंतर्गत मूल्यमापन :

एकूण २० गुणांची अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा राहिल त्याची गुण विभागणी खालीलप्रमाणे

- १) गृहपाठ — १० गुण
२) मौखिक परीक्षा — १० गुण

लेखी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन या दोन्ही परीक्षांमध्ये स्वतंत्रपणे उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहिल. त्यासाठी किमान गुण खालीलप्रमाणे आवश्यक असतील.

- लेखी परीक्षा — ८० पैकी ३२ गुण आवश्यक
- अंतर्गत मूल्यमापन — २० पैकी ०८ गुण आवश्यक

- सूचना : १) गृहपाठ हा पाठ्यपुस्तकांव्यतिरिक्त अन्य कोणत्याही साहित्यिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, समाज वास्तव वा समस्यांवर आधारित असावा. यामध्ये परिसरातील साहित्यिकाची मुलाखत घेऊन त्याचे शब्दांकन करणे, परिसरातील लोककलांची माहिती व विशेष नोंदवणे, परिसरातील म्हणी-वाक्प्रचार यांचे संकलन करून विशेष नोंदवणे, लोकगीते, लोककथा यांचे संकलन करणे. ग्रामीण साहित्य, दलित साहित्य, स्त्रीवादी साहित्य इ. वर टिपण तयार करणे. परिसरातील वाङ्मयीन चळवळी, परिसराचा सांस्कृतिक वारसा यावर टिपण तयार करणे. परिसराच्या भाषेचे विशेष नोंदवणे. वाङ्मयीन व्यक्तिमत्त्वांचे चित्रण करणे. सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे वृत्तांकन करणे. हस्तलिखिताचे मुद्रितशोधन करणे. लोकसंस्कृतीची माहिती नोंदवणे इ. बाबींचा समावेश असेल.
- २) गृहपाठावर आधारित मौखिक परीक्षा घेण्यात यावी.

बी. ए. भाग - १ मराठी वाङ्मय

सत्र -१

- १) कादंबरी - तहान - सदानंद देशमुख, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे
२) अर्वाचीन मराठी कविता - (संपादित)

अ.क्र.	कवी/कवयित्री	कविता
१	केशवसुत	अ) तुतारी ब) नवा शिपाई क) आम्ही कोण?
२	बा.सी. मर्ढेकर	अ) भंगू दे काठीण्य माझे ब) गणपत वाणी क) ह्या गंगेमध्ये
३	बा.भ. बोरकर	अ) जीवन त्यांना कळले हो ब) मज लोभस हा इहलोक हवा क) जिने गंगौघाचे पाणी
४	कुसुमाग्रज	अ) अहिनकुल ब) हिमलाट क) आगगाडी आणि जमीन
५	इंदिरा संत	अ) मृण्मयी ब) हाकेवर आहे गाव क) झंझावात
६	नारायण सुर्वे	अ) चार शब्द ब) दोन दिवस क) कठीण होत आहे
७	विंदा करंदीकर	अ) माझ्या मना बन दगड ब) ती जनता अमर आहे क) सब घोडे बारा टक्के

बी. ए. भाग १ मराठी वाङ्मय

सत्र- २

- १) नाटक - आई रिटायर होतेय - अशोक पाटोळे, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
२) अर्वाचीन मराठी कविता - (संपादित)

अ.क्र.	कवी/कवयित्री	कविता
८	सुरेश भट	अ) उषःकाल होता होता ब) एवढे दे पांडुरंगा क) साय
९	दिलीप चित्रे	अ) शतके ब) देवा ह्याही देशात पाऊस पाड क) हरवले जेथे ज्ञानदेव तुकाराम
१०	यशवंत मनोहर	अ) मी येतो तेव्हा ब) तडफड क) मोडलो मी नाही
११	ना.धो. महानोर	अ) या नभाने या भूईला ब) मीच माझा एककल्ली क) मोडलेल्या माणसाचे दुःख ओले झेलताना
१२	विठ्ठल वाघ	अ) मेंढरं ब) साहेबराव पाटील क) मानूस
१३	प्रभू राजगडकर	अ) मल्टी-ॲटिट्युड टॉवर्डस् आदिवासी ब) गोंगलू क) निकाल
१४	कल्पना दुधाळ	अ) चूल ब) बाय व गाय क) मायच्या पदराखालून

Appendix-C

बी.ए.प्रथम वर्ष (अनिवार्य हिन्दी)
प्रथम सत्र

कुल अंक- १००

लिखित परीक्षा - ८०

आंतरिक मूल्यांकन - २०

नियोजित पाठ्यपुस्तक 'आस्था' राघव पब्लिशर्स अँड डिस्ट्रीब्यूटर्स, नागपुर यह पुस्तक अध्ययन तथा अध्यापन के लिए निर्धारित की गई है . यह पुस्तक प्रथम एवं द्वितीय सत्र के लिए निर्धारित है
संपूर्ण पाठ्यक्रम पाँच इकाइयों में विभाजित है.

१) प्रथम इकाई - गद्यविभाग (१ से ६ पाठ)

२) द्वितीय इकाई - पद्य विभाग (१ से ६ कविताएँ)

३) तृतीय इकाई- हिन्दी भाषा एवं देवनागरी लिपि :

- हिन्दी भाषा की प्रकृति, हिन्दी भाषा का स्वरूप, मानक हिंदी वर्तनी
- देवनागरी लिपि का परिचय एवं विशेषताएँ

४) चतुर्थ इकाई (१) पदक्रम (दो), (२) पदबंध (दो) , (३) लिंग (दो), (४) वचन (दो),
(५) कारक (दो), (६) विशेषण (दो), (७) उपसर्ग (दो), (८) प्रत्यय (दो).

५)इकाई पाँच - संपूर्ण पाठ्यक्रम से वस्तुनिष्ठ / अतिलघूत्तरी प्रश्न
अंक विभाजन एवं प्रश्नपत्र का स्वरूप

समय- ३ घंटे

पूर्णांक -८०

प्रश्न क्रं.१ - अ) दीर्घोत्तरी प्रश्न (एक)- प्रथम इकाई से - (1x8 = 8अंक)

आ) लघूत्तरी प्रश्न (दो) प्रथम इकाई से - (2x4 = 8अंक)

प्रश्न क्रं.२ - दो कविताओं का केन्द्रीय भाव - द्वितीय इकाईसे - (2x8 = 16 अंक)

प्रश्न क्रं.३ - दीर्घोत्तरी प्रश्न (दो)- तृतीय इकाई से - (2x8 = 16 अंक)

प्रश्न क्रं.४ - (१) पदक्रम (दो) (1x2 = 2अंक)
(२) पदबंध (दो) (1x2 = 2अंक)
(३) लिंग (दो) (1x2 = 2अंक)
(४) वचन (दो) (1x2 = 2अंक)
(५) कारक (दो) (1x2 = 2अंक)
(६) विशेषण (दो) (1x2 = 2अंक)
(७) उपसर्ग (दो) (1x2 = 2अंक)
(८) प्रत्यय (दो) (1x2 = 2अंक)

प्रश्न क्रं.५ संपूर्ण पाठ्यक्रम से (वस्तुनिष्ठ / अतिलघूत्तरी) १६ प्रश्न पूछे जायेंगे प्रत्येक प्रश्न एक अंक का होगा. (1x16 =16 अंक)

सूचना :- इकाई एक, दो, तीन एवं चार से सभी प्रश्न विकल्प के साथ पूछे जायेंगे

इकाई एक में जिन पाठों से दीर्घोत्तरी प्रश्न पूछे जायेंगे उनसे लघूत्तरी प्रश्न न पूछे जाय

आंतरिक मूल्यांकन - कुल अंक २०

(१) परिसंवाद लेखन एवं प्रस्तुतिकरण - १० अंक

(२) विभागीय कार्यक्रमों में सहभागिता - ०५ अंक

(३) विभागीय शैक्षणिक यात्रा में सहभागिता - ०५ अंक

-----
२० अंक अंक

बी.ए.प्रथम वर्ष (अनिवार्य हिन्दी)
द्वितीय सत्र

कुल अंक - १००

लिखित परीक्षा - ८०

आंतरिकमूल्यांकन - २०

नियोजित पाठ्यपुस्तक 'आस्था' राघव पब्लिशर्स अँड डिस्ट्रीब्यूटर्स, नागपुर यह पुस्तक अध्ययन तथा अध्यापन के लिए निर्धारित की गई है . यह पुस्तक प्रथम एवं द्वितीय सत्र के लिए निर्धारित है
संपूर्ण पाठ्यक्रम पाँच इकाइयों में विभाजित है.

१) प्रथम इकाई - गद्यविभाग (७ से १२ पाठ)

२) द्वितीय इकाई - पद्य विभाग (७ से १२ कविताएँ)

- ३) तृतीय इकाई- : कार्यालयीन हिंदी
- कार्यालयीन हिंदी का महत्व
  - टिप्पण, ज्ञापन, प्रारूपण, आलेखन,
  - कार्यालयीन पत्राचार
- ४) चतुर्थ इकाई : व्यावहारिक भाषा एवं व्याकरण
तद्भव (दो) तत्सम (दो) प्रादेशिक (दो) आगत (दो),
मुहावरे (चार), कहावते (चार)
- ५) इकाई पाँच - संपूर्ण पाठ्यक्रम से वस्तुनिष्ठ / अतिलघूत्तरी प्रश्न
अंक विभाजन एवं प्रश्नपत्र का स्वरूप

समय – ३ घंटे

पूर्णांक-८०

प्रश्न क्रं.१ - अ) दीर्घोत्तरी प्रश्न (एक)- प्रथम इकाई से - (1x8 = 8अंक)

आ) लघूत्तरी प्रश्न (दो) प्रथम इकाई से - (2x4 = 8अंक)

प्रश्न क्रं.२ – दो कविताओं का केन्द्रीय भाव – द्वितीय इकाईसे - (2x8 = 16 अंक)

प्रश्न क्रं.३ – दीर्घोत्तरी प्रश्न (दो)- तृतीय इकाई से - (2x8 = 16 अंक)

प्रश्न क्रं.४ – तद्भव (दो) (1x2 = 2 अंक)

तत्सम (दो) (1x2 = 2 अंक)

प्रादेशिक (दो) (1x2 = 2 अंक)

आगत (दो), (1x2 = 2 अंक)

मुहावरे (चार), (1x4 = 4 अंक)

कहावते (चार) (1x4 = 4 अंक)

प्रश्न क्रं.५ संपूर्ण पाठ्यक्रम से (वस्तुनिष्ठ / अतिलघूत्तरी) १६ प्रश्न पूछे जायेंगे प्रत्येक प्रश्न
एक अंक का होगा. (1x16 = 16 अंक)

सूचना :- इकाई एक, दो, तीन एवं चार से सभी प्रश्न विकल्प के साथ पूछे जायेंगे

इकाई एक में जिन पाठों से दीर्घोत्तरी प्रश्न पूछे जायेंगे उनसे लघूत्तरी प्रश्न न पूछे जाय

आंतरिक मूल्यांकन - कुल अंक २०

(१)परिसंवाद लेखन एवं प्रस्तुतिकरण – १० अंक

(२)विभागीय कार्यक्रमों में सहभागिता – ०५ अंक

(३)विभागीय शैक्षणिक यात्रा में सहभागिता – ०५ अंक

२० अंक अंक

बी.ए.प्रथम वर्ष (हिन्दी साहित्य)

प्रथम सत्र कुल अंक – १००

लिखित परीक्षा – ८०

आंतरिक मूल्यांकन – २०

नियोजित पाठ्यपुस्तक-ईकाई एक - ‘अनुगूँज’(कविताएँ) राघव पब्लिशर्स एंड डिस्ट्रीब्यूटर्स,
नागपुर.

इकाई दो - ‘चित्रलेखा’ (उपन्यास)- भगवतीचरण वर्मा

इकाई तीन - निम्नलिखित साहित्यिक विधाओं का सामान्य परिचय
उपन्यास ,एकांकी, महाकाव्य, आत्मकथा.

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक विभाजन—

समय – ३ घंटे

पूर्णांक-८०

प्रश्न क्रमांक एक (अ) प्रथम इकाई से -पाठ्यपुस्तक ‘अनुगूँज’से एक पद्यांश की सन्दर्भ सहित
व्याख्या विकल्प के साथ पूछी जायेगी. (8x1 = 8 अंक)

(आ) निर्धारित कवियों अथवा कविताओं पर आधारित एक आलोचनात्मक
प्रश्न विकल्प के साथ पूछा जायेगा (8x1 = 8 अंक)

प्रश्न क्रमांक -दो (इ) द्वितीय इकाई से - ‘चित्रलेखा’(उपन्यास) से गद्यांश की सन्दर्भ सहित
व्याख्या विकल्प के साथ पूछी जायेगी 8x1 = 8 अंक

(ई)‘चित्रलेखा’(उपन्यास)पर आधारित एक आलोचनात्मक प्रश्न विकल्प के
साथ पूछा जायेगा 8x1 = 8 अंक

प्रश्न क्रमांक तीन :- तृतीय इकाई से -निर्धारित साहित्यिक विधाओं से एक प्रश्न विकल्प के साथ पूछा जायेगा $1 \times 16 = 16$ अंक

प्रश्न क्रमांक चार :- इकाई एक और दो से कुल छः लघूत्तरी प्रश्न पूछे जायेंगे जिनमें से चार प्रश्न हल करने होंगे $4 \times 4 = 16$ अंक

प्रश्न क्रमांक पाँच :- संपूर्ण पाठ्यक्रम से एक-एक अंक के कुल सोलह वस्तुनिष्ठ / अतिलघूत्तरी प्रश्न पूछे जायेंगे प्रत्येक प्रश्न एक अंक का होगा। $1 \times 16 = 16$ अंक

सूचना - इकाई एक में जिन कविताओं से व्याख्या पूछी जायेगी उनसे प्रश्न न पूछे जाएँ.

आंतरिक मूल्यांकन - कुल अंक २०

- (१)परिसंवाद लेखन एवं प्रस्तुतीकरण - १० अंक
- (२)विभागीय कार्यक्रमों में सहभागिता - ०५ अंक
- (३)विभागीय शैक्षणिक यात्रा में सहभागिता - ०५ अंक

-----
२० अंक अंक

बी.ए.प्रथम वर्ष (हिन्दी साहित्य)

द्वितीय सत्र

कुल अंक - १००

लिखित परीक्षा - ८०

आंतरिक मूल्यांकन - २०

नियोजित पाठ्यपुस्तक-इकाई एक - 'अनुगूँज'(कहानियों) राघव पब्लिशर्स एंड डिस्ट्रीब्यूटर्स नागपुर.

इकाई दो - 'आषाढ का एक दिन' (नाटक)- मोहन राकेश

इकाई तीन - निम्नलिखित साहित्यिक विधाओं का सामान्य परिचय

कहानी, नाटक, खण्डकाव्य, संस्मरण

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक विभाजन—

समय - ३ घंटे

पूर्णांक-८०

प्रश्न क्रमांक एक (अ)प्रथम इकाई से -पाठ्यपुस्तक 'अनुगूँज'से एक गद्यांश (कहानी) की सन्दर्भ सहित व्याख्या विकल्प के साथ पूछी जायेगी. $(8 \times 1 = 8)$ अंक)

(आ) निर्धारित कहानियों पर आधारित एक आलोचनात्मक प्रश्न विकल्प के साथ पूछा जायेगा. $(8 \times 1 = 8)$ अंक)

प्रश्न क्रमांक -दो (इ)द्वितीय इकाई से - 'आषाढ का एक दिन' (नाटक) से गद्यांश की सन्दर्भ सहित व्याख्या विकल्प के साथ पूछी जायेगी $8 \times 1 = 8$ अंक

(ई) 'आषाढ का एक दिन' (नाटक) पर आधारित एक आलोचनात्मक प्रश्न विकल्प के साथ पूछा जायेगा $8 \times 1 = 8$ अंक

प्रश्न क्रमांक तीन :- तृतीय इकाई से -निर्धारित साहित्यिक विधाओं से एक प्रश्न विकल्प के साथ पूछा जायेगा $1 \times 16 = 16$ अंक

प्रश्न क्रमांक चार :- इकाई एक और दो से कुल छः लघूत्तरी प्रश्न पूछे जायेंगे जिनमें से चार प्रश्न हल करने होंगे $4 \times 4 = 16$ अंक

प्रश्न क्रमांक पाँच :- संपूर्ण पाठ्यक्रम से एक-एक अंक के कुल सोलह वस्तुनिष्ठ / अतिलघूत्तरी प्रश्न पूछे जायेंगे प्रत्येक प्रश्न एक अंक का होगा। $1 \times 16 = 16$ अंक

सूचना - इकाई एक में जिन कहानियों से व्याख्या पूछी जायेगी उनसे प्रश्न न पूछे जाएँ.

आंतरिक मूल्यांकन - कुल अंक २०

- (१)परिसंवाद लेखन एवं प्रस्तुतिकरण - १० अंक
(२)विभागीय कार्यक्रमों में सहभागिता - ०५ अंक
(३)विभागीय शैक्षणिक यात्रा में सहभागिता - ०५ अंक

२० अंक अंक

सहायक पुस्तके—

- १) कबीर साखी सार - डॉ.ताराचंद बाली, विनोद पुस्तक मंदिर, आगरा)
२) कबीर एक नई दृष्टि - डॉ.रघुवंश
३) कबीर - डॉ.हजारी प्रसाद द्विवेदी
४) भ्रमरगीत सार - सं.राजनाथ शर्मा (विनोद पुस्तक मंदिर आगरा)
५) सूर की काव्यकला-डॉ.मनमोहन गौतम
६) विनयपत्रिका-तुलसीदास (गीताप्रेस गोरखपुर)
७) कवितावली -तुलसीदास (गीताप्रेस गोरखपुर)
८) तुलसीदास युग और काव्य-डॉ.राजपति दीक्षित
९) बिहारी का नया मूल्यांकन-डॉ.बच्चन सिंह
१०)समस्यामूलक उपन्यासकार प्रेमचंद-डॉ.महेन्द्र भटनागर
११)प्रेमचंद एक अध्ययन- डॉ.राजेश्वर गुरु
१२)साहित्य रूप और तत्व- शिवनंदन प्रसाद
१३)साहित्य पथ - संपादक डॉ.इन्द्रपालसिंह
१४)साहित्य का साथी - (प्रकाशक, राष्ट्रभाषा प्रचार समिति, वर्धा)

*****

बी.ए.भाग-१ (प्रयोजनमूलक हिंदी)

प्रथम सत्र

कुल अंक - १००

लिखित परीक्षा - ८०

आंतरिक मूल्यांकन - २०

इकाई - १ प्रयोजनमूलक हिंदी की अवधारणा एवं स्वरूप, व्यवहार क्षेत्र, उपादेयता, मानक भाषा से तात्पर्य, मानक भाषा के लक्षण और प्रवृत्तियाँ, मानकीकरण की प्रक्रिया, मानक हिंदी का सामान्य परिचय, हिंदी की मानक वर्णमाला और अंकलेखन, मानक वर्तनी

इकाई - २ कार्यालयीन हिंदी - संक्षेपन, पल्लवन, प्रारूपण एवं टिप्पण का सामान्य परिचय, कार्यालय आदेश- कार्यालय ज्ञापन, परिपत्र, अनुस्मारक एवं विज्ञप्ति का परिचय तथा प्रारूप लेखन, आवेदन, पदाधिकारियों से पत्र व्यवहार, व्यावसायिक पत्र, सम्पादक के नाम पत्र, निमंत्रण-पत्र

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंकविभाजन

समय ३ घंटे

कुल अंक - ८०

प्रश्न-१

इकाई एक से दो दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्प के साथ पूछा जायगा

(2x16 =32 अंक)

प्रश्न-२

इकाई दो से एक दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्प के साथ पूछा जायगा

1x16 =16 अंक

प्रश्न-३

इकाई एक एवं इकाई दो से चार लघूत्तरी प्रश्न विकल्प के साथ पूछे जायेगे

4x4 =16 अंक

प्रश्न-४

संपूर्ण पाठ्यक्रम से अतिलघूत्तरी / वस्तुनिष्ठ १६ प्रश्न पूछे जाएँगे प्रत्येक प्रश्न एक अंक का होगा

16x1 =16 अंक

आंतरिक मूल्यांकन - २० अंक

उपर्युक्त इकाईयों में दिये गये विषयों में से किसी एक विषय पर २० अंक का प्रकल्प लेखन 20x1 =20

बी.ए.भाग-१ (प्रयोजनमूलक हिंदी)
(ऐच्छिक विषय)

द्वितीय सत्र

कुल अंक - १००

लिखित परीक्षा - ८०

आंतरिक मूल्यांकन-२०

- इकाई-१ परिभाषिक शब्दावली - परिभाषा एवं स्वरूप, प्रशासनिक, व्यावसायिक एवं मानविकी क्षेत्र में प्रयुक्त पारिभाषिक शब्दावली का परिचय, पारिभाषिक शब्दावली की विशेषताएँ, आवश्यकता एवं महत्व, पारिभाषिक शब्दावली के निर्माण की समस्याएँ
- इकाई-२ अनुवाद - अनुवाद की परिभाषा, अनुवाद के प्रकार, अनुवाद का महत्व, अनुवाद की आवश्यकता, अनुवाद की समस्याएँ (हिंदी, मराठी एवं अंग्रेजी के संदर्भ में)
संचार माध्यम - अर्थ का स्वरूप, संचार माध्यमों के विविध रूप, मुद्रित माध्यम, रेडियो टेलीविजन, फिल्म, इंटरनेट का परिचय एवं इनमें प्रयुक्त हिंदी का स्वरूप

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंकविभाजन

समय - ३ घंटे

पूर्णांक-८०

प्रश्न-१

इकाई १ से दो दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्प के साथ पूछा जायगा $2 \times 16 = 32$

प्रश्न-२

इकाई २ से १ दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्प के साथ पूछा जायगा $1 \times 16 = 16$

प्रश्न-३

इकाई १ से एवं इकाई २ से चार लघुत्तरी प्रश्न विकल्प के साथ पूछे जायेंगे $4 \times 4 = 16$

प्रश्न-४

संपूर्ण पाठ्यक्रम से १६ अंको के लिए अतिलघुत्तरी / वस्तुनिष्ठ प्रश्न पूछे जायेंगे $16 \times 1 = 16$

आंतरिक मूल्यांकन - २० अंक

उपर्युक्त इकाईयों में दिये गये विषयों में से किसी एक विषय पर २० अंको का प्रकल्प लेखन $20 \times 1 = 20$

****

Appendix-D

वाङ्मय स्नातक (B.A.) भाग १ (सत्र - १)

संस्कृत आवश्यक

पुस्तक : संस्कृत सोपान - प्रथम सोपान (प्रथम विभाग), परिमल प्रकाशन, पुसद

गुण - लेखी परीक्षा	- ८०
अन्तर्गत मूल्यमापन	- २०
एकूण गुण	- १००

घटक - १ : गद्य पाठ १ व २	- १६ गुण
घटक - २ : गद्य पाठ ३ व ४	- १६ गुण
घटक - ३ : पद्य पाठ १ व २	- १६ गुण
घटक - ४ : पद्य पाठ ३ व ४	- १६ गुण
घटक - ५ : रामायण प्रश्नावली	- १६ गुण

-०-

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

लेखी परीक्षा - ८०

वेळ - ३ तास

प्रश्न १.(अ) ४ पैकी २ अनुवाद करा (५ ते ६ ओळींचे उतारे)	पूर्ण गुण - ८०
(ब) दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	- १० गुण
प्रश्न २.(अ) ४ पैकी २ अनुवाद करा (५ ते ६ ओळींचे उतारे)	- ०६ गुण
(ब) दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	- १० गुण
प्रश्न ३.(अ) ४ पैकी २ श्लोकांचा अनुवाद करा (४ ओळींचे)	- ०६ गुण
(ब) दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	- १० गुण
प्रश्न ४.(अ) ४ पैकी २ श्लोकांचा अनुवाद करा (४ ओळींचे)	- ०६ गुण
(ब) दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	- १० गुण
प्रश्न ५. २० पैकी १६ वस्तुनिष्ठ प्रश्न	- ०६ गुण
	- १६ गुण

अन्तर्गत मूल्यमापन -

१) स्वाध्याय	- १० गुण
२) मौखिक	- १० गुण

पूर्ण गुण - २०

वाङ्मय स्नातक (B.A.) भाग १ (सत्र - २)

संस्कृत आवश्यक

पुस्तक : संस्कृत सोपान - प्रथम सोपान (द्वितीय विभाग), परिमल प्रकाशन, पुसद

गुण - लेखी परीक्षा	- ८०
अन्तर्गत मूल्यमापन	- २०
एकूण गुण	- १००

घटक - १ : गद्य पाठ १ व २	- १६ गुण
घटक - २ : गद्य पाठ ३ व ४	- १६ गुण
घटक - ३ : पद्य पाठ १ व २	- १६ गुण
घटक - ४ : पद्य पाठ ३ व ४	- १६ गुण
घटक - ५ : महाभारत प्रश्नावली	- १६ गुण

-०-

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

लेखी परीक्षा - ८०

वेळ - ३ तास

प्रश्न १.(अ) ४ पैकी २ अनुवाद करा (५ ते ६ ओळींचे उतारे)	पूर्ण गुण - ८०
(ब) दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	- १० गुण
प्रश्न २.(अ) ४ पैकी २ अनुवाद करा (५ ते ६ ओळींचे उतारे)	- ०६ गुण
(ब) दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	- १० गुण
प्रश्न ३.(अ) ४ पैकी २ श्लोकांचा अनुवाद करा (४ ओळींचे)	- ०६ गुण
(ब) दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	- १० गुण
प्रश्न ४.(अ) ४ पैकी २ श्लोकांचा अनुवाद करा (४ ओळींचे)	- ०६ गुण
(ब) दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	- १० गुण
प्रश्न ५. २० पैकी १६ वस्तुनिष्ठ प्रश्न	- १६ गुण

अन्तर्गत मूल्यमापन -

१) स्वाध्याय	- १० गुण
२) मौखिक	- १० गुण

पूर्ण गुण - २०

वाङ्मय स्नातक (B.A.) भाग १ (सत्र - १)

संस्कृत साहित्य

पुस्तक : स्वप्नवासवदत्तम्

गुण : लेखी परीक्षा	- ८०
अन्तर्गत मूल्यमापन	- २०
एकूण गुण	- १००

घटक - १ : स्वप्नवासवदत्तम् अंक १	- १६ गुण
घटक - २ : स्वप्नवासवदत्तम् अंक २ व ३	- १६ गुण
घटक - ३ : स्वप्नवासवदत्तम् अंक ४ व ५	- १६ गुण
घटक - ४ : स्वप्नवासवदत्तम् अंक ६	- १६ गुण
घटक - ५ : ५ कवींची माहिती (कालिदास, भास, बाणभट्ट, अश्वघोष व दण्डी)	- १६ गुण

-०-

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

लेखी परीक्षा - ८०

वेळ - ३ तास

सूचना : प्रश्न क्र. १ ते ४ संपूर्ण पुस्तकावर आधारित आहेत.
प्रश्न क्र. ५ पाचव्या घटकावर आधारित असेल

प्रश्न १) ८ श्लोकांपैकी ५ चा अनुवाद करा	- २० गुण
प्रश्न २) दीर्घोत्तरी प्रश्न २ पैकी १	- १२ गुण
प्रश्न ३) ६ पैकी ४ संदर्भासह स्पष्टीकरण	- २० गुण
प्रश्न ४) ५ पैकी ३ टिपा	- १२ गुण
प्रश्न ५) २० पैकी १६ वस्तुनिष्ठ प्रश्न	- १६ गुण

अन्तर्गत मूल्यमापन -

१) स्वाध्याय	- १० गुण
२) मौखिक	- १० गुण

पूर्ण गुण - ८०

पूर्ण गुण - २०

संदर्भग्रंथ सूची

स्वप्नवासवदत्तम्	- डॉ. रा. शं. वाळिंबे, चित्रशाळा प्रकाशन, पुणे
स्वप्नवासवदत्तम्	- डॉ. माधुरी कलकोटे, परिमल प्रकाशन, पुसद
कवींद्र गाथा	- डॉ. स्वानंद पुंड, ऋचा प्रकाशन, नागपूर
संस्कृत साहित्याचा सोपपत्तिक इतिहास	- डॉ. विनायक करंबळेकर
संस्कृत साहित्याचा इतिहास	- प्राचार्य नीला सोमलवार, कौमुदी प्रकाशन, पुणे

वाङ्मय स्नातक (B.A.) भाग १ (सत्र - २)

संस्कृत साहित्य

पुस्तक : नीतिशतकम्
तिलकयशोऽर्णवम्
संज्ञाप्रकरणम् (लघुसिद्धान्तकौमुदी)

गुण : लेखी परीक्षा - ८०
अन्तर्गत मूल्यमापन - २०
एकूण गुण - १००

घटक - १ : नीतिशतकम् (श्लोक क्र. १ ते १५)	- १६ गुण
घटक - २ : नीतिशतकम् (श्लोक क्र. १६ ते ३०)	- १६ गुण
घटक - ३ : नीतिशतकम् (श्लोक क्र. ३१ ते ५०)	- १६ गुण
घटक - ४ : श्रीतिलकयशोऽर्णवः (प्रथम तरंग)	- १६ गुण
घटक - ५ : संज्ञाप्रकरणम् (लघुसिद्धान्तकौमुदी)	- १६ गुण

-०-

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

लेखी परीक्षा - ८०

वेळ - ३ तास

पूर्ण गुण - ८०

प्रश्न १) ८ श्लोकांपैकी ५ चा अनुवाद करा	- २० गुण
प्रश्न २) दीर्घोत्तरी प्रश्न २ पैकी १	- १२ गुण
प्रश्न ३) ५ पैकी ३ टिपा	- २० गुण
प्रश्न ४) ६ श्लोकांपैकी ४ चा अनुवाद करा	- १२ गुण
प्रश्न ५) २० पैकी १६ वस्तुनिष्ठ प्रश्न (पाचव्या घटकावर आधारीत)	- १६ गुण

अन्तर्गत मूल्यमापन -

पूर्ण गुण - २०

१) स्वाध्याय - १० गुण
२) मौखिक - १० गुण

संदर्भग्रंथ सूची

नीतिशतकम्	- डॉ. माधुरी कलकोटे, परिमल प्रकाशन, पुसद
नीतिशतकम्	- डॉ. स्वानंद पुंड, ऋचा प्रकाशन, नागपूर
श्रीतिलकयशोऽर्णवः (प्रथम तरंग)	- डॉ. ऋजुता गोडबोले, परिमल प्रकाशन, पुसद
कौमुदीविहार भाग १ (संज्ञाप्रकरणम् साठी)	- प्राचार्य नीला सोमलवार, कौमुदी प्रकाशन, पुणे

Appendix-E

B.A. PART - I
URDU COMPULSORY
SEMESTER - I

Time :Three Hours

Max. Marks 80

TEXT PRESCRIBED : SHUA - E ADAB (Part - I)

Edited by : Dr. Mohd. Samiullah, Dr. Roohina Tabassum

Published by: TAFSA Computers, Amravati.

UNITWISE DISTRIBUION OF MARKS

UNIT I : (Prose) The following TWO Lessons from Text

تاریخ - اردو ادب اور قومی یکجہتی

There Shall be FOUR short Answer type Questions out of Eight of 4 marks each

16

UNIT - II (Poetry) The following poems from Text

دنیا - اجنتا

The examinee Shall explain FOUR Couplets out of Six of 4 marks each

16

UNIT III : (Prose) The following lessons from Text .

خطوط

There Shall be FOUR short Answer type Questions out of Six of 4 marks each

16

UNIT IV : (Prose) The following lesson from Text

پتیل کا گھنٹہ

There Shall be ONE Long Answer type Questions out of TWO of 16 marks.

16

UNIT V : Communication Skill

i) Development of Idea 8

16

II) Use of Idoms and Proverbs 8

B.A. PART - I
URDU COMPULSORY
SEMESTTER - II

Time : Three Hours

Max. Marks: 80

TEXT PRESCRIBED : SHUA - E ADAB (Part - I)

Edited by : Dr. Mohd. Samiullah, Dr. Roohina Tabassum

Published by: TAFSA Computers, Amravati.

UNITWISE DUSTRIBUTION OF MARKS

UNIT I : (Prose) The following TWO Lessons from Text

دنیا کی پہلی تہذیبیں - سائنس کا کرشمہ کمپیوٹر - سلونو

There Shall be FOUR short Answer type Questions out of Eight of 4 marks each

16

UNIT - II (Poetry) The following poems from Text

گلزار وطن - نوجوانوں سے - ایک خواب اور

The examinee Shall explain FOUR Couplets out of SIX of 4 marks each

16

UNIT III : (Prose) The following lessons from Text

مخلوط زبان - پیے پیار

There Shall be FOUR short Answer type Questions out of SIX of 4 marks each

16

UNIT IV : (Prose) The following lesson from Text

وحید الدین سلیم

There Shall be ONE Long Answer type Questions out of TWO of 16 marks.

16

UNIT V : Communication Skill

i) An Essay on general Topic 8 marks

16

ii) Translation of a passage from English to Urdu 8 marks

B.A. PART - I
URDU LITERATURE
SEMESTTER - I

Time : Three Hours

Max. Marks 80

TEXT PRESCRIBED : 1. (PROSE) NUMAINDA MKHTSAR AFSANE

Ed. by : Taher Farooqui (Educational Book House, Aligrah)

• سندھ مختصر افسانے - مرتبہ: طاہر فاروقی

2. POETRY : ADABI SIPARE (Hissa Nazm) by. Khalilul Rab Agra

ادبی سی پارے (حصہ نظم) خلیل الرب
غزلیات: درد - میر تقی میر - غالب - مومن - حسرت - جگر
قصیدہ: غالب
مثنوی: میر حسن
مرثیہ: انیس
قطعات: اکبر الہ آبادی

UNITWISE DUSTRIBUTION OF MARKS

UNIT I : (Prose) First Two short Stories Passages for explanation 4 marks each two out of four passages	8
UNIT II : (Prose) 3 and 4 short Stories Passages for explanation 4 marks each two out of four passages	8
UNIT III : (Poetry - Ghazals only) The examinee Shall explain FOUR Couplets out of TEN of 4 marks each	16
UNIT IV : (Poetry - Qasida- Mathanvi, Marsiya , Qitaat) The examinee Shall explain TWO Passages out of FOUR of 8 marks each	16
UNIT V : Critical Question on the Text- Prose Summary of a short story (Long answer type)	16
UNIT VI : Life and works of poets of Ghazals (Long Answer Type) ONE out of Four	16

B.A. PART - I
URDU LITERATURE
SEMESTER - II

Time : Three Hours

Max. Marks 80

TEXT PRESCRIBED : 1. (PROSE) NUMAINDA MKHTSAR AFSANE

Ed. by : Taher Farooqui (Educational Book House, Aligrah)

منتخب افسانے - مرتبہ: ڈاکٹر محمد سمیع اللہ، ڈاکٹر روحینہ تبسم

2. POETRY : ADABI SIPARE (Hissa Nazm) by. Khalilul Rab Agra

ادبی سی پارے (حصہ نظم) خلیل الرب
غزلیات: سودا - ذوق - داغ - شاد - فانی - اصغر
قصیدہ: ذوق
مثنوی: دیباچہ نسیم
مرثیہ: مرزا دیر
رباعیات: امجد حیدر آبادی

UNITWISE DUSTRIBUTION OF MARKS

UNIT I : (Prose) First Two short Stories Passages for explanation 4 marks each two out of four passages	8
UNIT II : (Prose) 3 and 4 short Stories Passages for explanation 4 marks each two out of four passages	8
UNIT III : (Poetry - Ghazals only) The examinee Shall explain FOUR Couplets out of TEN of 4 marks each	16
UNIT IV : (Poetry - Qasida- Mathanvi Marsiya, Rubaiyyat) The examinee Shall explain TWO Passages out of FOUR of 8 marks each	16
UNIT V : Critical Question on the Text- Prose Summary of a short story (Long answer type)	16
UNIT VI : Life and works of poets of Ghazals (Long Answer Type) ONE out of Four	16

Sant Gadge Baba Amravati University Amravati
Syllabus for B.A. Examination
PERSIAN LITERATURE
Semester Pattern
(To be implemented From Session 2017-2018 onwards)
Semester I

Time: 3 hours

Total Marks : 80

Internal Assessment

Total Marks : 20

Distribution of Marks :

Unit I	Prose	16
Unit II	Poetry	16
Unit III	History Of Persian Literature	16
Unit IV	Rapid Reading	16
Unit V	Grammer	16
	Total	80

The distribution of internal assessment marks shall be as follows.

Home Assignment : 10 Marks

Two Unit Tests: 5 marks each

Unit I : Prose : Following selections from "Hadiqua-e-Farsi" Part I

Published by Advocate B. S. Taji New Town , Badnera

(۱) نصرت اہل ایمان (۲) حکایت اعرابی (۳) داستان خیر و شر

II. Poetry : Following selections from "Hadiqua-e-Farsi" Part I

قصیدہ: در بیان عورت نفس

غزلیات: امیر خسرو؛ غزل نمبر ۱ نمبر ۳، حافظ شیرازی: غزل نمبر ۱،

منظومات: پروین اعتصامی: (۱) مناظرہ نوح و سوزن (۲) شاخ بی بر

III. History of Persian Literature:

بک خراسانی

Book Recommended:

فارسی شاعری کے اسالیب کا مطالعہ

از ڈاکٹر انجم ضیاء الدین تاجی، ڈاکٹر محمد یحییٰ جمیل، اسباق پبلی کیشنز، پونے

IV. Rapid Reading : Following selections from Hadiqua-e-Farsi Part I

(۱) ماجرای جوان مرد و قاضی خیانت کار

V: Grammer : بنیادی قواعد فارسی زبان

Question paper will be set on the following pattern:

Note: Questions will be asked in Persian and answers may be written either in Urdu, Hindi or English.

Q.No.1	
(A)	The students shall have to translate two passages out of three taken from نصرت اہل ایمان، حکایت اعرابی، داستان خیر و شر 16
Q.No.2	
(A)	The students shall have to translation four couplets out of seven couplets to be given from غزلیات حافظ and غزلیات امیر خسرو 8
(B)	The students shall have to translation one sets of couplets out of three sets , each consists of four couplets from قصیدہ منظومات جدید 8
Q.No.3	Eight Multiple Choice Questions based on Unit III i.e. History of Persian Literature. 16
Q.No.4	The students shall have to translate one passage out of two from 8 (۱) ماجرای جوان مرد و قاضی خیانت کار The students shall have to answer one question out of two based on above lesson. 8
Q.No.5	Questions based on grammer of Persian Language. 16

Semester II

Time: 3 hours

Total Marks : 80

Internal Assessment

Total Marks : 20

Distribution of Marks :

Unit I	Prose	16
Unit II	Poetry	16
Unit III	History Of Persian Literature	16
Unit IV	Rapid Reading	16
Unit V	Grammer	16
	Total	80

The distribution of internal assessment marks shall be as follows.

Home Assignment : 10 Marks

Two Unit Tests: 5 marks each

Unit I : Prose : Following selections from "Hadiqua-e-Farsi" Part I

Published by Advocate B. S. Taji New Town , Badnera

(۱) باز با وفا (۲) قصہ مند باد بحری (۳) مہا تما گاندھی

II. Poetry : Following selections from "Hadiqua-e-Farsi" Part I

غزلیات : امیر خسرو؛ غزل نمبر ۳ حافظ شیرازی: غزل نمبر ۲، ۳

منظومات : میرزا سید محمود خراسانی: (۱) مرغ و تیر ملک الشعر ابہار: (۱) ضلال و دلال (۲) چشمہ و سنگ

III. History of Persian Literature:

سبک عراقی

Book Recommended:

فارسی شاعری کے اسالیب کا مطالعہ

از ڈاکٹر انجم ضیاء الدین تاجی، ڈاکٹر محمد یحییٰ جمیل، اسباق پبلی کیشنز، پونے

IV. Rapid Reading : Following selections from Hadiqua-e-Farsi Part I

قصہ گل خندان و در گر بیان

V: Grammer :

بنیادی قواعد فارسی زبان

Question paper will be set on the following pattern:

Note: Questions will be asked in Persian and answers may be written either in Urdu, Hindi or English.

Q.No.1	
(A)	The students shall have to translate two passages out of three taken from باز باوفا، قصه سندباد بحری، مہاتما گاندھی 16
Q.No.2	
(A)	The students shall have to translation four couplets out of seven couplets to be given from غزلیات حافظ and غزلیات امیر خسرو 8
(B)	The students shall have to translation one sets of couplets out of three sets , each consists of four couplets from منظومات جدید 8
Q.No.3	Eight Multiple Choice Questions based on Unit III i.e. History of Persian Literature. 16
Q.No.4	The students shall have to translate one passage out of two from 8 (1) قصہ گل خندان و درگریان The students shall have to answer one question out of two based on above lesson.8
Q.No.5	Questions based on grammer of Persian Language. 16

Appendix-G

बी.ए.भाग-१
पाली आणि प्राकृत (आवश्यक)
सेमिस्टर-१

		लेखी परीक्षा - ८०
		अंतर्गत मूल्यांकन -२०
		एकूण - १००
युनिट-१ जातक -	१) सिंहचम्मजातक २) बकजातक ३) सुंसुमार जातक	१६ गुण
युनिट-२ मिलिन्द प्रश्न	१) नागसेनचा जन्म २) नागसेनीन मिलिन्दस्स पठम समागमो ३) नागसेन प्रवज्या	१६ गुण
युनिट-३ धम्मपद	१) यमकवग्गो २) अप्पमाद वग्गो ३) चित्तवग्गो	१६ गुण
युनिट-४ व्याकरण	१) पाली भाषा व विकास २) पाली वर्णमाला ३) काल, (वत्तमानकाल, अतितकाल, अनागतकाळ)	१६ गुण
युनिट-५	१) जातक २) धम्मपद	१६ गुण
अंतर्गत मूल्यमापन -		
१) स्वाध्याय-१०		
२) मौखिक - १०		
	२० गुण	

बी.ए.भाग-१
पाली (आवश्यक)
सेमिस्टर-१

प्रश्नपत्रिके चे स्वरूप

वेळ ३ तास		गुण ८०
प्रश्न १ अ) तीन उतायापैकी दोन चे अनुवाद करा ब) सामान्य प्रश्न (दोनपैकी एक)		०८ गुण ०८ गुण
प्रश्न २ अ) तीन उतायापैकी दोन चे अनुवाद करा ब) टिपा लिहा (तीन पैकी दोन)		०८ गुण ०८ गुण
प्रश्न ३ अ) चार गाथापैकी दोन गाथांचे अनुवाद करा ब) सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)		०८ गुण ०८ गुण
प्रश्न-४ अ) पाली भाषेचा उगम व विकास लिहा ब) पाली भाषेतील स्वर व व्यंजन किती व कोणते लिहा क) काळ ओळखा, (पुरिस, वचन,काळ, लिंग) (कोणतेही सहा पैकी चार		०४ गुण ०४ गुण ०८ गुण
प्रश्न ५ अ) जातक या ग्रंथावरील १० वस्तुनिष्ठ प्रश्न ब) धम्मपद या ग्रंथावरील १० वस्तुनिष्ठ प्रश्न (२० प्रश्नापैकी १६ सोडवावे)		०८ गुण ०८ गुण

संदर्भ ग्रंथ

- १) जातकपालि - नालंदा प्रकाशन, इगतपुरी
- २) खुद्दकनिकाय - नालंदा प्रकाशन, इगतपुरी
- ३) मिलींद प्रश्न- भिक्खू जगदीश कश्यप
- ४) धम्मपद- डॉ.भदन्त आनंद कौसल्यायन
- ५) पाली व्याकरण- राहुल साकृत्यायन
- ६) पाली साहित्याचा इतिहास - भरतसिंह उपाध्याय
- ७) धम्मवाणी - सुगम प्रकाशन.

अंतर्गत मूल्यमापन -

- १)स्वाध्याय-१०
- २)मौखिक - १०

२० गुण

बी.ए.भाग-१
पाली आणि प्राकृत (आवश्यक)
सेमिस्टर-२

		लेखी परीक्षा - ८०
		अंतर्गत मूल्यांकन -२०
		एकूण - १००
युनिट-१ जातक कथा -	१) सिलंविमसन जातक २) कुरुंगमिग जातक ३) कल्याण धम्मजातक	१६ गुण
युनिट-२ खुद्दकपाठ	१) सरणत्तय २) दससिक्खापद ३) महामंगलसुत्त	१६ गुण
युनिट-३ थेरीगाथा	१) पुणिका थेरीगाथा २) किसानगोतमी थेरीगाथा	१६ गुण
थेरीगाथा	१) राहुल थेरगाथा २) सुनित थेरगाथा	
युनिट-४ सामान्य माहिती	१) चार आर्यसत्य २) आर्य अष्टांगीक मार्ग ३) पारमिता	१६ गुण
युनिट-५	१)थेरगाथा २) थेरीगाथा ३) जातक	१६ गुण
अंतर्गत मूल्यमापन -		
१) स्वाध्याय -१०		
२) मौखिक - १०		

२० गुण

बी.ए.भाग-१
पाली (आवश्यक)
सेमिस्टर-२

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

वेळ ३ तास		गुण ८०
प्रश्न १ अ) तीन उतायापैकी दोन चे अनुवाद करा ब) सामान्य प्रश्न (दोनपैकी एक)		०८ गुण ०८ गुण
प्रश्न २ अ) तीन उतायापैकी दोन चे अनुवाद करा ब) सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)		०८ गुण ०८ गुण
प्रश्न ३ अ) चार गाथापैकी दोन गाथांचे अनुवाद करा ब) सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)		०८ गुण ०८ गुण
प्रश्न-४ अ) दिर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक) ब) टिपा लिहा (तीन पैकी दोन)		०८ गुण ०८ गुण
प्रश्न ५ अ) युनिट ५ वरील २० वस्तुनिष्ठ प्रश्न त्यापैकी १६ सोडविणे संदर्भ ग्रंथ		१६ गुण
१) जातकपालि - नालंदा प्रकाशन, इगतपुरी		
२) थेरगाथा - नालंदा प्रकाशन, इगतपुरी		
३) थेरीगाथा - नालंदा प्रकाशन, इगतपुरी		
४) खुद्दकपाठ- नालंदा प्रकाशन, इगतपुरी		
५) खुद्दकनिकाय - नालंदा प्रकाशन, इगतपुरी		
६) पाली साहित्याचा इतिहास - भारतसिंह उपाध्याय		
अंतर्गत मूल्यमापन -		
१)स्वाध्याय-१०		
२)मौखिक - १०		

२० गुण

बी.ए.भाग-१
पाली (वाङ्.मय)(ऐच्छिक)
सेमिस्टर-१

वेळ ३ तास		लेखी परीक्षा - ८० अंतर्गत मूल्यांकन -२० एकूण - १००
युनिट-१ मज्झिम निकाय	१) पियजातिक सुत्त २) माधुरिय सुत्त ३) मखादेव सुत्त	१६ गुण
युनिट-२ सुत्तनिपात	१) कसिभारद्वाज सुत्त २) विजयसुत्त ३) महामंगलसुत्त	१६ गुण
युनिट-३ सामान्य माहिती	१) चार आर्य सत्य २) आर्य अष्टागिकमार्ग ३) पारमिता	१६ गुण
युनिट-४ व्याकरण	१) पाली भाषेचा उगम व विकास २)विभक्ती (बुध्द, लता, भिख्यू, दण्डि, मुनि)	१६ गुण
युनिट-५	१) सुत्तनिपात	१६ गुण
अंतर्गत मूल्यमापन -		
१)स्वाध्याय-१०		
२)मौखिक - १०		

संदर्भ ग्रंथ

- १) मज्झिम निकाय- नालंदा संस्करण इगतपुरी
- २) सुत्तनिपात - डॉ.विमलकिर्ती
- ३) व्याकरण- भिक्षु धर्मरक्षित
- ४) व्याकरण-डॉ.विमलकिर्ती
- ५) सुत्तपिटक- भदन्त तिरस्सवंस
- ६) पालि साहित्याचा इतिहास

बी.ए.भाग-१
पाली (वाङ्.मय)(ऐच्छिक)
सेमिस्टर-१

वेळ ३ तास		लेखी परीक्षा - ८० अंतर्गत मूल्यांकन -२० एकूण - १००
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप		
प्रश्न १ अ) भाषांतर करा (तीन पैकी दोन)		०८ गुण
ब) सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)		०८ गुण
प्रश्न २ अ) भाषांतर करा (तीन पैकी दोन)		०८ गुण
ब) सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)		०८ गुण
प्रश्न ३ अ) दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)		०८ गुण
ब) टिपा लिहा (तीन पैकी दोन)		०८ गुण
प्रश्न ४ अ) पालि भाषेचा उगम व विकास सांगा		०८ गुण
ब) विभक्ती प्रत्यय (कोणतेही चार)		०८ गुण
प्रश्न-५ युनिट पाच वरील २० वस्तुनिष्ठ प्रश्नापैकी १६ सोडविणे		१६ गुण
अंतर्गत मूल्यमापन -		
१)स्वाध्याय-१०		
२)मौखिक - १०		

बी.ए.भाग-१
पाली (वाङ्.मय)(ऐच्छिक)
सेमिस्टर-२

वेळ ३ तास		लेखी परीक्षा - ८० अंतर्गत मूल्यांकन -२० एकूण - १००
युनिट-१ जातक कथा	१) राजोवाद जातक २) कल्याणधम्म जातक ३) बकजातक	१६ गुण

युनिट-२ खुद्दकपाठ	१) सरणत्तय २) मेतसुत्त ३) रतनसुत्त	१६ गुण
युनिट-३ धम्मपद	१) पुप्फवग्गो २) पंडिवग्गो ३) बुध्दवग्गो	१६ गुण
युनिट-४ व्याकरण	१) काल १) वत्तमान काल २) अतित काल ३) अनागत काल	१६ गुण
युनिट-५	२) सन्धि १) स्वर सन्धि खुद्दनिकाय	१६ गुण

अंतर्गत मूल्यमापन -
१)स्वाध्याय-१०
२)मौखिक - १०

बी.ए.भाग-१
पाली (वाड.मय)(ऐच्छिक)
सेमिस्टर-२

वेळ ३ तास

लेखी परीक्षा - ८०
अंतर्गत मूल्यांकन -२०
एकूण - १००

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

प्रश्न १ अ) भाषांतर करा (तीन पैकी दोन)	०८ गुण
ब) सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८ गुण
प्रश्न २ अ) भाषांतर करा (तीन पैकी दोन)	०८ गुण
ब) टिपा लिहा (तीन पैकी दोन)	०८ गुण
प्रश्न ३ अ) (चार गाथा पैकी दोन) भाषांतर करा	०८ गुण
ब) सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८ गुण
प्रश्न ४ अ) काळ ओळखा (सहा पैकी चार)	०८ गुण
ब) सन्धी करा, (कोणतेही ४)	०४ गुण
क) सन्धि विग्रह करा (कोणतेही ४)	०४ गुण
प्रश्न-५ वस्तुनिष्ठ प्रश्न २० पैकी १६ सोडविणे (युनिट ५ वरील)	१६ गुण

संदर्भग्रंथ

- १) जातक कथा पालि - नालंदा संस्करण, इगतपुरी
- २) खुद्दकनिकाय पालि - नालंदा संस्करण, इगतपुरी
- ३) धम्मपद - नालंदा संस्करण, इगतपुरी
- ४) खुद्दकनिकाय - नालंदा संस्करण, इगतपुरी
- ५) व्याकरण - भिक्खु धर्मरक्षित
- ६) व्यकरण- डॉ.विमलकिर्ती
- ७) पाली साहित्याचा इतिहास - भारतसिंह उपाध्याय
- ८) सुत्तनिपात पाली नालंदा संस्करण, इगतपुरी.

*****

Appendix-H

बी.ए.सेमिस्टर -१
(भारतीय संगीत पाठ्यक्रम)
गायन / स्वरवाद्य
प्रश्नपत्र - १ (क्रियात्मक)

पूर्णांक - ५०
बाह्य मूल्यांकन - ३०
अंतर्गत मूल्यांकन - २०
३० गुण

- १) रागज्ञान :-
अ) पाठ्यक्रमातील राग
i) यमन ii) भैरव iii) बिलावल किंवा अल्हैया बिलावल iv) भूपाली
ब) कल्याण, भैरव व बिलावल या थाटांपैकी कोणत्याही दोन थाटात १०-१० अलंकारांचे गायन
क) पाठ्यक्रमातील प्रत्येक रागात एक स्वरमालिका (सरगमगीत), एक लक्षणगीत, व एक छोटाख्याल
ड) कोणतेही एक देशभक्तिपर गीत
- २) तालज्ञान - खालील तालांची मात्रा-बोल-खंड चिन्हासह माहिती व हातावर टाळी देऊन म्हणण्याची क्षमता.
i) त्रिताल ii) केहरवा iii) दादरा iv) एकताल
- ३) 'हार्मोनियम' या वाद्याच्या सहाय्याने सप्तक व शुद्ध विकृत स्वरांची ओळख.

क्रियात्मक अंतर्गत गुण	: अ) प्रात्यक्षिक वही तयार करणे (सादरीकरण प्रमाणे)	-०५ गुण
	ब) घटक / वार्षिक चाचणी परीक्षा	- ०५ गुण
	क) घेतलेला प्रकल्प व त्याचे सादरीकरण (बॅच प्रमाणे)	-१० गुण

		एकूण २० गुण

बी.ए.सेमिस्टर -१
(भारतीय संगीत पाठ्यक्रम)
(गायन / स्वरवाद्य)
प्रश्नपत्र - २ (शास्त्र)

युनिट - १	अ) पाठ्यक्रमातील गीतप्रकार लिपिबद्ध करणे	गुण- ५०
युनिट - २	अ) पाठ्यक्रमातील रागांची शास्त्रीय माहिती (आरोह-अवरोह-पकडसहित) ब) खालील संगीतज्ञांचे जीवन व कार्य i) पं.विष्णु दिगंबर पलुस्कर ii) पं.विष्णु नारायण भातखंडे iii) तानसेन	१० गुण
युनिट - ३	अ) पाठ्यक्रमातील तालांचा सविस्तर परिचय देऊन लिपिबद्ध करणे i) त्रिताल ii) केहरवा iii) दादरा iv) एकताल ब) 'हार्मोनियम' या वाद्याचा आकृतिसह परिचय क) 'तानपूरा' या वाद्याचा आकृतिसह परिचय	१० गुण
युनिट - ४	व्याख्या- संगीत, श्रुती, स्वर - (शुद्ध-विकृत-चल-अचल), सप्तक- (मंद्र-मध्य-तार), वर्ण, अलंकार, स्थायी, अंतरा, राग, थाट व १० थाटांची नावे, स्वर-(वादी-संवादी-अनुवादी-विवादी), आश्रयराग, वर्ज्य स्वर, आरोह-अवरोह-पकड, रागजाती-(औडव- षाडव-संपूर्ण), लय-(विलंबित-मध्य-द्रुत), ताल, मात्रा, विभाग, सम, टाळी, खाली, ठेका, आवर्तन.	१० गुण
युनिट - ५	सम्पूर्ण पाठ्यक्रमावर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न.	१० गुण
गुण विभाजन	१) अलंकार - ०५ २) स्वरमालिका - ०४ ३) लक्षणगीत - ०४ ४) छोटारख्याल - ०५ ५) देशभक्तीपर गीत - ०२ ६) तालाभ्यास - ०५ ७) हार्मोनियम वादन - ०५	

एकूण - ३०

बी.ए.सेमिस्टर -२
भारतीय संगीत
गायन / स्वरवाद्य
प्रश्नपत्र - ३ (क्रियात्मक)

पूर्णांक - ५०
बाह्य मूल्यांकन - ३०
अंतर्गत मूल्यांकन - २०
३०-गुण

- १) रागज्ञान :-
अ) पाठ्यक्रमातील राग -
i) काफ़ी ii) खमाज iii) दुर्गा
ब) 'काफ़ी व खमाज' या दोन्ही थाटात प्रत्येकी १० अलंकारांचे गायन
क) पाठ्यक्रमातील प्रत्येक रागात एक स्वरमालिका (सरगमगीत), एक लक्षणगीत, व एक
छोटारख्याल गाणे आवश्यक
ड) कोणतेही एक भक्तिगीत किंवा भावगीत.
२) तालज्ञान - खालील तालांची मात्रा-बोल-चिन्हासह माहिती व हातावर टाळी देऊन मूळलय व दुगून म्हणण्याची क्षमता.
i) त्रिताल ii) केहरवा iii) दादरा iv) एकताल
३) 'हार्मोनियम' या वाद्याच्या सहाय्याने पाठ्यक्रमातील कोणत्याही एका रागाचे आरोह अवरोह - पकड वाजविणे

क्रियात्मक अंतर्गत गुण	: अ) प्रात्यक्षिक वही तयार करणे (सादरीकरणप्रमाणे)	-०५ गुण
	ब) घटक / वार्षिक चाचणी परीक्षा	- ०५ गुण
	क) घेतलेला प्रकल्प व त्याचे सादरीकरण (बॅच प्रमाणे)	-१० गुण

		एकूण २० गुण

बी.ए.सेमिस्टर -२
भारतीय संगीत
(गायन / स्वरवाद्य)

प्रश्नपत्र - ४ (शास्त्र)

गुण- ५०

युनिट - १	अ) पाठ्यक्रमातील गीतप्रकार लिपिबद्ध करणे	१० गुण
युनिट - २	अ) पाठ्यक्रमातील रागांची शास्त्रीय माहिती (आरोह-अवरोह-पकडसहित) ब) खालील संगीतज्ञांचे जीवन व कार्य - i) उ.अमीर खुस्रो ii) पं.स्वामी हरीदास iii) पं.भीमसेन जोशी	१० गुण
युनिट - ३	अ) पाठ्यक्रमातील खालील तालांचा सविस्तर परिचय देऊन मूळलय व दुगून लयीत लिपिबद्ध करणे i) त्रिताल ii)केहरवा iii) दादरा iv) एकताल	१० गुण
युनिट - ४	अ) 'पं.विष्णु नारायण भातखंडे' स्वरलिपी व ताललिपी पध्दतीचा संपूर्ण परिचय अ) २२ श्रुतींवर वर्तमान ७ स्वरांची स्थाननिश्चिती (तालिका) ब) नाद, नादाचे प्रकार व गुणधर्म क) गायकांचे गुणदोष ड) भक्तिगीत व भावगीत यांचा सामान्य परिचय ई) व्याख्या- अष्टक, पूर्वांग-उत्तरांग, मीड, कण, खटका, मूर्की, आलाप, तान	१० गुण
युनिट - ५	सम्पूर्ण पाठ्यक्रमावर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न.	१० गुण
गुण विभाजन	१) अलंकार - ०५ २) स्वरमालिका - ०४ ३) लक्षणगीत - ०४ ४) छोटारख्याल - ०५ ५) भक्तीगीत / भावगीत - ०२ ६) तालाभ्यास - ०५ ७) हार्मोनियम वादन - ०५	

एकूण - ३०

संदर्भ ग्रंथ सूची

- १) हिन्दुस्थानी संगीत क्रमिक पुस्तक मालिका भाग-१ व २ - पं.वि.ना.भातखंडे, संगीत प्रकाशक कार्यालय, हाथरस
- २) शत्रु परिचय भाग-१ व २ - हरिश्चंद्र श्रीवास्तव, संगीत संदन इलाहाबाद.
- ३) सुबोध संगीत शास्त्र - तेजसिंग टाक, बेकरा, आलमी फाऊंडेशन लखनऊ
- ४) संगीतांजली भाग-१ - पं.ओंकारनाथ ठाकुर, संगीत कार्यालय, हातरस (उत्तरप्रदेश)
- ५) संगीत सरिता - रमा सराफ, विद्यानिधी प्रकाशन, दिल्ली.
- ६) अभिनव गितांजली भाग-१ भाग-४ भाग-५- पं.रामाचय झा, संगीत संदन इलाहाबाद.
- ७) भातखंडे संगीत शास्त्र-पं.वि.ना.भातखंडे, संगीत कार्यालय, हाथरस
- ८) संगीत परिभाषा- विवेचन- पं.श्रीकृष्ण नारायण रातांजनकर, आचार्य एस.एन.रातांजनकर फाऊंडेशन, मुंबई
- ९) राग विज्ञान भाग - विनायकवुवा पटवर्धन,
- १०) संगीत शास्त्र दर्पण- शांती गोवर्धन, संगीत कार्यालय, हाथरस
- ११) संगीत शास्त्र विजयिनी - पं.नारायण मंगरुळकर, स्वरसंपदा केंद्र कोष्टीपूरा मार्ग, सीताबर्डी, नागपूर.
- १२) संपूर्ण विशारद शास्त्र (तबला) - समीर जगताप, मधुराज पब्लिकेशन, पुणे.
- १३) संगीत शास्त्र विज्ञान - डॉ.सुचिता बीडकर, संस्कार प्रकाशन ६ / ४०० अभ्युदयनगर, काळा चौक मुंबई
- १४) पं.विष्णू दिगंबर पलुस्कर- वि.रा.आठवले, नॅशनल बुक ट्रस्ट इंडिया, ए ५ ग्रीन पार्क, नवी दिल्ली.
- १५) भारतीय संगीत (गायन) शास्त्र (सैध्दांतिक) - प्रा.डॉ.सौ.माणिक ना मेहरे, राघव पब्लिशर्स अॅन्ड डीस्ट्रीब्युटर नागपूर.
- १६) संगीत प्रवीण दर्शिका - पं.नारायण लक्ष्मण गुणे, साधना गुणे ५८ पुरा ठाकूर कीटगंज, इलाहाबाद. (उत्तरप्रदेश)
- १७) कहत गुनीजन- डॉ.साधना शिलेदार, विजय प्रकाशन नागपूर.
- १८) गुरतुर गा ले राग- प्रो.गुणवन्त माधवलाल व्यास, वैभव प्रकाशन, नागपूर.
- १९) वसंत सुधा - डॉ. धनश्री पांडे (मुळावकर) विद्या विकास प्रकाशन, नागपूर.
- २०) संगीत विशारद - वसंत, संगीत कार्यालय, हाथरस.
- २१) स्वकीया - पं.गुणवन्त माधवलाल व्यास, व्यासश्रुती संस्थान, रायपुर.
- २२) बंदीशाच्या बंदीशी - पं.देवीतासपंत काळे गुरुजी, प्रा.कमल भोंडे, अमरावती.
- २३) नादकमल रचनाकार- प्रा.सौ.कमल मु भोंडे- मुरलीधर अ. भोंडे, अमरावती.
- २४) संगीत समाधान- डॉ.मधु शुक्ला, पाठक पब्लिकेशन, इलाहाबाद.

*****